

APOKALÍPISI

Yútoe Xuâum koyuhoâti koêku ne koekútihiko ya káxehiko keno'ókoti

Enepora koyuhópeti, ápostulu Xuâum yutoxôa. Yaneko yutóxeaku, ika'ákovoti ya Pátimu, kalíke poké'e kukúkeke úne, evótikovoti koyúhoyea inámati ihíkauvoti omínovike Jesus. Yoko koati yékotenone ne Xuâum yaneko ika'ákokono.

Enepora koyuhópeti yútoe, hara pahúkoa xoko seti koeti imokóvokuti ya Âzea. Enekoâti Xuâum neko kutípoti Jesus yane imokóvokutihiko kónokea koúkoponeovohiko ikéneke Jesus, koane ákoyea kamúya'íka isóneu koeku enó'yiea ikoítopenoati kotíveti. Koati apêti nâti ya Rôma kutí kixopóvoti Itukó'oviti, pahúkoti xanéhiko ipúyukexinoa. Kohiyánati Xuâum neko kutípotihiko Kristu, puvâti komúya'íkeamo isóneu vo'oku íkoitoponea kotíveti nâti. Énomone yutóxinoa ra koyuhópeti koxunákeatihiko isóneu.

Koyúhoa Xuâum yara yútoe ne kouhahu'ikinoake Itukó'oviti ya kutí koetíke hopúne. Éxokoa Itukó'oviti uké'exeekonomo ne xunako Satánae, koane itúkeovo Jesus itô hunókokuke. Koyúhoamaka ko'íparayeamo inámapoti apéyeati ákotinemo hunókoku vanúkeke ne uhá koeti koukóponovotihiko kúveovo Jesus Kristu.

Enepora yútoe Xuâum, vo'oku kixó'eke koekútihiko ya káxehiko keno'ókoti, koekúti mayane he'onóvotiko koeku kó'oyene, ôriti éxea yuhókoati ra koyuhópeti kixó'ekone. Itea kóyeane iyúseyea yara koyuhópeti kahá'ainovi Xuâum ákoyea píka úti ne tiú'iti koekúti keno'ókotimo vo'oku itúkeovo koâti hána'iti teyonéti ne Jesus Kristu, pahúkoti uhá koeti po'ínuhiko payásoti.

1 ¹Enepyara koyuhópeti, yutóxovoku ne koekútihiko kouhahu'ikone Jesus Kristu, poréxoake Itukó'oviti éxokea ovóxehiko. Énomone ne koekútihiko ákotinemo axu'íkene símeovo kaxena kousokovope. Yoko ápe ánjuna Jesus, páhoe éxokea ra koekútihiko xoko ovóxe, enepone Xuâum. ²Enepone heú koeti koekúti éxokokonoke, énomone koyúhopo yarâ'a, koêku ra emo'u Itukó'oviti koáne ra kaná'uti kixovókuti kouhahu'ikinoake Jesus Kristu. ³Koati únatimo koêku ne xâne yuhókoati ra koyuhópeti, koane kamokénoati, yoko itukoâti

páhoenoa ra yutoéti yara koyuhópeti koyuhoâti koêkumo ne káxehiko keno'ókoti. Vo'oku ákone ahíkapu, simóvotinemo kaxéna koúsokeovoku ra koekútihiko.

Yónoku ra yútoe Xuâum

⁴Itínoe mbo'ínu xoko Vúnae ovâti ra seti koeti imokóvokuti ya poké'exa Âzea, yúnzoikopinoe, undi Xuâum.

Itukó'oviti, enepone kóyekutine ápeyea ukeátinekeneye, enepone apêtikomaka yara koeku kó'oyene, koane ákotinemo hunókoku, itúkapu énomone porexópinoe hána'iti seánakopi yoko hána'iti úhepeko isoneúti ukeâti xokóyoke, ukeâtimaka xokóyoke ne Sasá'iti Omíxone, enepone seti koeti kixoku koútata'ixeoovo ovóheixoti nonékuke ivátakoku Itukó'oviti natíxea, ⁵yoko ukeâtimaka xoko Jesus Kristu, enepone heú kixoâti koyúhoinovea ne kaná'uti kixovókuti íhae xoko Itukó'oviti, enepone inúxotimaka exépuokopo ukópea xapa ivokóvoti, payásotimaka ya uhá koeti po'ínuhiko nâti yara kúveu mêum.

Koati énomonemaka ako omotóvovi okóvo, koane énomonemaka koitóvovi ya pahúnevo úti yaneko ovokóvo itína kuruhúke.

⁶Poréxovimaka vitúkopeovo óvoku natíxea Itukó'oviti, xâne haxakínovoti sasá'iti ítuke Itukó'oviti, Há'a. Itúkapu Jesus Kristu ihayú'íkoko koane énomone payasó ákotinemo hunókoku. Énomone ákoeneye.

⁷Keno'ókopotimo xapa kapási nê'e. Noixópatimo uhá koeti xâne, muhíkova neko yuvorókoati. Yane ínamo iyaína uhá koeti kó'iyeevoku xâne, koêkuti poké'e óvohikoku yara kúveu mêum. Koati kaná'uti kó'iyeanemoye. Koati énomoneoxomo kôe.

⁸“Undíne itukóvo tûri koane hunókoku ne uhá koeti koekúti” kôe ne Vúnae Itukó'oviti. “Úndi ne kóyekutine ápeyea ukeátinekeneye. Undi apêtikomaka yara koeku kó'oyene, koane ákotinemo hunókoku ámbeyea. Undímaka ne apêti xunáko pahúkea ouke uhá koeti apêti” kôe.

Koeku Jesus noixôa Xuâum

⁹Undi Xuâum, pe'ínunoe xoko Jesus. Kutipasí ngoépinoe ya keítaponivo kotíveti, koáne ya itíkivo xanena Itukó'oviti, koánemaka ya íti víki koêkuti kixékonoku ikéneke Jesus ákoti kemuyá'ika iséneu. Undi iká'aeti ya Pátimu, enepone kali poké'e kukúkeke úne, evóndikokonoti ngoyúhoyea emo'u Itukó'oviti yoko ngoúhapu'ikea ne kaná'uti kixovókuti koyúhotei koeku Jesus. ¹⁰Ya lúmingu, ápe éxokonuke Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti, vo'oku koati xúnati njokóyoke nê'e. Apé koéne êno hónoti emo'úti kutí koeti emo'u torombéta oxóvoti, inu'íxoti angéneke. ¹¹Hara kixónu:

—Yitáxamo koyuhópetike ne neíxonemo, ínamo pehukína ne seti koeti imokóvokuti ya pítivokona Éfezu, koáne ya Êzmirna, Pêrgamu, Tiyâtira, Sârade, Filadéufeia yoko Laudíseia —kixónune.

¹²Ina na'angénexovo ngomomâ ne yuhoíkonuti. Tokononé koane únge ne seti koeti íhaku yúku ainóvoti ôro. ¹³Yoko koati kukúkeke ne íhaku

yúku, ápe ne ikútipasikoponovoviti, uti xâne. Enepone hóyeno noínjone, hamá koe ípovo hevékuke. Ápemaka hô'e ainóvoti ôro xa'ákuke. ¹⁴Hóhopu-hóhopu kóye ne híyeu tûti. Kutí koe hopú'iko ne koâti sasá'iti evo'i su'ûso. Kutí koémaka hopú'iyea imatákoti. Kene úke, kutí koe írúmene yúku. ¹⁵Kene hêve, kutí koe hiyá'iti havâva uhá'iti, enepone koati únati havâva ú'uha koyêti veyeâtine yúku ánahi. Enepone emó'u, kutí koe emo'u êno hónoti mboo koeti úne. ¹⁶Yoko ya pe'úke vô'u éxopeke, ápe seti koeti hékere. Ápemaka ipuhíkeati pahákuke kutí koeti êno heú'iti hána'iti pirítaiu pi'âti tetúkope. Kene ne nône, ú'uhapu'i-ú'uhapu'i kóye kuteâti koeku uhápu'ine káxe ya itumúkoti. ¹⁷Noínjoâne, íngorokovone nonékuke. Kutí koene ivongóvotine. Ina ipíhoa ne vô'u éxope njokóyoke, koane kíxeonu: —Hako píke. Undíne itukóvo tûri koane hunókoku ne uhá koeti koekúti. ¹⁸Undi úkeaku ne apéyeati ákotinemo hunókoku. Ivóngovo yanekôyoke, itea enjépukopo ungópea xapa ivokóvoti. Ákonemo hunókoku ámbeyea. Enepone ivókeovo xâne koane pahúkeokono ipihóponovokutike, undíne exêa koêku. ¹⁹Yitáxa uhá koêti ra neíxonemeku, koáne ra koekúti neíxone yara koeku kó'oyene, koánemaka ra neíxoneikomo. ²⁰Enepora he'ono'ú koetí'iko kixó'ekone, enepone seti koeti hékere neíxone pe'úkuke vô'um énjopeke, koáne ra íhaku yúku ôro, harâ'a: Enepora seti koeti hékere, hane kixó'eko seti koeti inuxínoti itukéti xapákuke ne seti koeti imokóvokuti. Kene ne seti koeti íhakahiko yúku ôro, seti koeti imokóvokutihiko kixó'eko —kixónune.

Koyuhópeti páhoenokono xâne imokóvokutike ya pitivóko koéhati Éfezu

2 ¹Ina kixopónumaka: —Hara ákoe yitóxinoake ne inuxínoti itukéti imokóvokutike ya Éfezu: “Hara koe emó'uinombinoe, undi namukoâti ya pe'úkuke vô'u éxopeke ne seti koeti hékere, undímaka ixómoti yóno xapákuke ne seti koeti íhaku yúku ainóvoti ôro: ²Énjoa ne kixeku itíkivonoe, enepone kixeku ke'ítukeyi ya índukeke ákoyea kemúya'ika iséneu. Énjoa ákoyea síkó íxea ne váherehiko xâne xepákuke itúkea áha itúkea. Énjoamaka hixépinoe ne xâne koyúhote itúkeovo mbáhoe itea ákoti akaná'u. Koati yexoâti itúkeovo semékenovo'itihiko. ³Koatímaka ipiheti tumúne hékinu ákoti kirikâ, koane êno keítaponivo kotívetei vo'ónguke, ákoti ivakápu iséneu. ⁴Itea anéye íninjone ovópikunoe: Énomone ne ákoyeane akútea kêkunoe inúxotike, yaneko itikóvoikonoe xâne yupihóvoti ákoyea omótovonu okóvo. ⁵Puyákapanapanoe yokóvo neko inúxoti kêku, motovâti ínixi ákoyeane melíke'eka kó'oyene. Konókoti ikétivexi iséneuke koane ípeki ne kixeku itíkivo. Yáukapapunoe itíkopi kuteâti kixeku itíkivo inúxotike inâ hekônu. Kene enepo hákoti keyúseopovo, neíxapu vo'oku unge'éxoatimo ne itíkivo kouhápu'ikoti xâne enepo hákoti ipekôa ne kixeku itíkivo. ⁶Itea anéye koekúti íninjone unátiyea, énomone ra pívi kixoku itúkeovohiko ne nikolaíta, kuteâtimaka mbúvea. ⁷“Koêkuti kamoâti, ivávaka yuhó'inoa Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti ne xanéhiko yara póhutihiko imokóvokuti.

“Enepone itoâti tarú'uxea uhá koêti ra tiú'itihiko koekúti, mborexoâtimo níkea há'i ne tikóti yane óvoku nonéti natíxokuke Itukó'oviti, enepone kixo'êkinoviti únatinoe koekúti vitapána ne inámapoti apéyeati ákotinemo hunókoku xoko Itukó'oviti” ákoe ne yítoenoa —kixónune.

Koyuhópeti páhoenokono xâne imokóvokutike ya pitivóko koéhati Êzmirna

⁸Ina kixopónumaka nê'e:

—Hara ákoe yitóxinoake ne inuxínoti itukéti imokóvokutike ya Êzmirna:

“Hara koe emó'uinombinoe, undi tûri koane hunókoku ne uhá koeti koekúti, ûndi ne koépeuti yanekôyo, itea enjépukopone ungópea xapa ivokóvoti: ⁹Ênjoa yupíheovnoe keitoponivo kotíveti, koane ákoyea apeínopiti. Itea po'i koêku, itínoe koati ênoti apeínoati ya nonékuke Itukó'oviti. Ênjoamaka itúkoheyea kêkunoe ne koyúhotihiko itúkeovo jûdeu, ikútixapovotihiko koati kaná'uti xanena Itukó'oviti, itea haña. Koatíhiko xanena Satánae. ¹⁰Hákonoe pikêa ne tiú'iti koekúti víkokuikomo. Xepákukenoe, apétimo kure Ndeâpu ika'ákovokutike, kahá'ati hixópeopinoe. Keitóponovotimo kotíveti kúveu yehí koeti káxe. Itea hákomo kemuyá'iko iséneu, muhíkova okonókovo víki pevótike vo'óngu. Yane ingo'íparaxopopitinoemo kutí koeti koati uh'ékoti kôroa, enepone inámapoti apéyeati ákotinemo hunókoku njokóyoke.

¹¹“Koêkuti kamoâti, ivávaka yuhó'inoa Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti ne xanéhiko yara póhutihiko imokóvokuti.

“Enepone itoâti tarú'uxea uhá koêti ra tiú'itihiko koekúti, ákomo véka ne iháxoneti pí'ape ivokeóvoti, enepone ipíhoponeokono ne xâne ákotinemo hunókoku” ákoe ne yítoenoa —kixónune.

Koyuhópeti páhoenokono xâne imokóvokutike ya pitivóko koéhati Pêrgamu

¹²Ina kixopónumaka:

—Hara ákoe yitóxinoake ne inuxínoti itukéti imokóvokutike ya Pêrgamu:

“Hara koe emó'uinombinoe, undi apêti hána'iti pirítauna pi'âti tetúkope, koati heú'iteoxo: ¹³Ênjoa ne yóvoku itúkeovo koati óvoku ivátakoku Satánae natíxea, itea kóyeane títiu kéyeyi ingéneke. Ako kurí ixé kívivonu. Ako yaúkapapu ikíni muhíkova koepékokono Ántipa, enepone ovónje koati yuixóvoti koyúhoyea emó'um yanekôyoke ákoti kurí ixâ enepo koepékokono yane pitivóko yóvokunoe, enepone koati óvoku Satánae. ¹⁴Itea anéye ininjone ovópikunoe. Énomone ne ápeyea xâne hokoti ihíkavuti kuteâti ítuke Mbaláum mekúke enepo exóko Mbaláki kixoku íkorokea íhae Izarâe ya níkeahiko níkokónoti ikó'íparaxokonoke sánduhiko, koane ítúkea úhepune múyo xoko xâne ákoti itukapu koati múxone. ¹⁵Anêkomaka xepákukenoe kuteâti, hokoâtihiko ne ihíkavuti ítuke evo nikolaíta. ¹⁶Íkétivexaikopo iséneuke ne pehúnevo, koane kiríka, vo'oku enepo hákotimo kirikópa, ákomo ingá'akarixapu nzímea xepákuke nzayá'ikoponea ne vahéréxoti ítuke, koane ongópeamaka ya emó'um, enepone kutí koeti hána'iti pirítai.

17“Koêkuti kamoâti, ivávaka yuhó'inoa Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti ne xanéhiko yara póhutihiko imokóvokuti.

“Enepohikone itoâti tarú'uxea uhá koêti ne tiú'iti koekúti, mborexoâtimo ne koati kaná'uti nikokónoti fhae vanúke, unaétiko koeku kó'oyene, koane mborexoâtimakamo kali hopú'iti mopôti apêti inámati íha yutoxóvotiya, ákoti exâ poi' xâne. Poéhanemo ne namukópati exoâmo” ákoe ne yítoenoa —kixónune.

Koyuhópeti páhoenokono xâne imokóvokutike ya pitivóko koéhati Tiyâtira

18 Ina kixopónumaka:

—Hara ákoe yitóxinoake ne inuxínoti itukéti imokóvokutike ya Tiyâtira:

“Undi Xe'exa Itukó'oviti, undi apêti úke kutí koeti írúmene yúku. Kene nǎjeve, kutí kôe hiyá'iti haváva koati uhá'iti. Hara koe emó'uinombinoe: 19 Énjoa ne kixeku itíkivo. Énjoa ákoyea omótova yokóvo ne po'ínuhiko xâne, koane kívivonuxo. Énjoamaka ípihi tumúne hékinu ákoti kírrikâ, koane éñoamaka koêku ne íteikeinonu enó'iyeano yara koeku kó'oyene yaneko inâ kitipónu. 20 Itea anéye íninjone ovópikunoe. Énomone ne ákoyea seyá'ika ne hokoti kixoku itúkeovo Njezâbe, enepone sêno koyúhoti itúkeovo páhoe Itukó'oviti koyúhoyea kouhupu'ikínoake Itukó'oviti xapa xâne, itea ákoti akaná'u. Yoko yane kixoku íhikaxea, kátavokoa ne ovónjehiko xoko ákoti itukapu anjá'inoa, koyuhoâti ákoyea yuvâti itúkea úhepune múyo ne xâne xoko ákoti itukapu koati múxone. Enepone sêno, koyúhomaka yusíkea níkea nikokónoti ikó'iparaxokonoke sánduhiko. 21 Enóne ngúxea ne sêno ikótivexea isóneuke ne pahúnevo koane kuríkopea, itea ako akáha'a kuríkopea ixómoyea kapine hóyehohiko ákoti itukapu íma. 22 Kó'oyene inga'árinexoatimo, ngurikoâtinemakamo ípeke. Mborexoâtimo yupíheovo tiveko koêku, xané ngixoâti'hiko ne ímaxeovoke, enepohikone koesáyu'ixoti kixoku itúkeovo xokóyoke. Énomonemo ngíxoaneyeyeko xâne enepo hákoti ikotívexoa isóneuke koane hákotimaka kurikópa ne pahúnevo, íhikaxoake sêno. 23 Ngoepékexeatimakamo xe'éxaxapa. Yane exoâtimo xanéhiko ya uhá koeti imokóvokuti indúkeovo exoti isóneu xâne koane áha itúkea. Yoko póhutihiko kexé'unoe, mborexópopeatinoemo ésa'i ne kixeku itíkivo, yusíkoti únati itúkeovo áko'o ákoyea aúmati ne ítike.

24 “Itea ákonemo po'ínu mbáhoenopinoe itíki, itínoe íhae Tiyâtira ákoti hakâ ne váhere íhíkavoti. Hane ngíxo, uhá ketínoe ákoti exâ koêku neko koekúti yupihóvoti váherexea, enepone iháxoneti íhíkavoti éxone xanéhiko yupihóvoti hókea Satánae. 25 Poéhane émbemopinoe kétiu'ikivo ingéneke tukú koetímo aúngopovo.

26 “Koêkuti itoâti vékea uhá koêti ne tiú'itihiko koekúti koane itoâtimaka itúkea ne mbáhoenoa itúkea tukú koeti hunókokuke, mborexoâtimo éxea koêku ne xanéhiko yara kúveu mêum ákoti akutíponu. 27 Yoko ákomo íyuhixa natixánehiko. Hanemo koéneye xunako natíxea, kuteâti koeku xâne katatákexoti póte ya pulô'i haváva, kalike-kaliké kixoâti. 28 Kuteâti kíxoaku Nzá'a poréxeonu xunakóti mbahúkea xapa xâne, énomonemakamo

ngíxoaneyeye ne kutipónuti, enepohikone itoti uhá koeti koekúti. Ínamakamo mbarexâhiko kutí kó'iyeya uhápu'ine ne pú'iti hékere xánena ihâroti.

²⁹“Koêkuti kamoâti, ivávaka yuhó'inoa Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti ne xanéhiko yara póhutihiko imokóvokuti” ákoe ne yítoenoa —kixónune.

Koyuhópeti páhoenokono xâne imokóvokutike ya pitivóko koéhati Sârade

3 ¹Ina kixopónuikomaka ne Xe'exa Itukó'oviti:

—Enepone inuxínoti itukéti imokóvokutike ya Sârade, hara ákoe yitóxinoake:

“Undi apêti xokóyoke ne Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti, enepone seti koeti kixoku koútata'ixeovo. Anéyemaka ne seti koeti hékere vo'ónguke. Hara koe emó'uinombinoe: Enjo ítike. 'Enepohikonê'e, ovoxe Itukó'oviti koati koxuná'ixovotihiko ítukeke Vúnae' kixópinoe po'ínuhiko xâne, itea nonénguke, kutí kéneneo ivokóvotine ákotine oko'ítuke. ²Iyíkapunoe, kéxunakapa ne koekúti motovâtiko kóxunakopeovo xepákukeno, upánini kutí kó'iyeya muyá'itine kahá'atine uké'eyea. Vo'oku íninja onó'iyeya óvaku ne ítike nonékuke Únaem Itukó'oviti. ³Puyákapapanano yokóvo neko inúxoti ihíkavoti némoe inâ kamôa. Yaúkapapunoe itíki ne inúxoti kémone. Ikétivexa iséneuke ne pehúnevo koane kiríkapa. Enepo hákotinoemo iyikóvo, kutí ngoetimo ómevoti nzímeopinoe, vo'oku ákonoemo kalíhuina yéxi itukóvotiye ôra nzímeamo íngoitoponeopinoe kotíveti vo'oku kixeku itíkivo. ⁴Itea kóyeane ápeyea xâne xepákukeno yara Sârade ákoti ikapítí'ikapu upánini ákoyea axú'inahiko. Ngaha'ínepoatihikomo nê'e. Koati hóhopu koyêtimo ne ípovo vo'oku koati motokeâtihiko ko'ípovoyea kuteâti.

⁵“Enepohikone itoâtimo vékea uhá koêti ne tiú'iti koekúti, hóhopu-hóhopu koyêtimo ípovo. Ákomo kalíhuina ngotúyopea íha yane koyuhópeti yutóxovoku íha xâne yonópotimo xoko Itukó'oviti. Koane ngoyuhoâtimo nonékuke Nzá'a, koane nonékuke ánjuhiko, enepone ovoxe Nzá'a íhae vanúke, itúkeovo koati kaná'uti hokónuti neko xanéhiko.

⁶“Koêkuti kamoâti, ivávaka yuhó'inoa Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti ne xanéhiko yara póhutihiko imokóvokuti” ákoe yítoenoa —kixónune.

**Koyuhópeti páhoenokono xâne imokóvokutike
ya pitivóko koéhati Filadéufe**

⁷Ina kixopónumaka:

—Enepone inuxínoti itukéti imokóvokutike ya Filadéufe, hara ákoe yitóxinoake:

“Undi sasá'iti yoko kaná'uti. Undi exoâtímaka itukóvotiye ne motokeâti yonópea natíxokuke Itukó'oviti iháxoneti inámati pítivokona Ndávi. Enepone mínje'oe, ako itoâti exéxopea. Kúteane koêku ne enjéxone, ákomaka itoâti míhe'okopea. Hara koe emó'uinombinoe: ⁸Heú ngíxoa énjea koêku ne ítikenoe. Hanêko kutí koeti pahapéti mihe'ó koyêti, ímbihone tímúnekenoe, ákoti itoâti exéxopea. Énjoamaka

kalíhuyea ne xináko, itea kóyeane itíki ne emó'um, mbáhoenopi itíki. Ákonoemaka ítikaheapu ákoyea yéxanu. ⁹Anêko koyúhotihiko itúkeovo júdeu, ikútixapovoti koati kaná'uti xanena Itukó'oviti, itea hane ínzaxeahiko xanena Satánae. Ainóvoti koati semékenovo'itihiko. Enepohikonê'e, indukínoatimo ipíyukexoponeahiko nenékukeno, maka éxane ákoyea omótovopinoe ongóvo. ¹⁰Vo'oku yíxivoa itíki ne emó'uinombi mbahukópinoe keúkophonivo ingéneke ákoti kemuyá'ika iséneu, nzuvo'óxopitimo víki ne kotíveti koekúti keno'ókotikomo yara heú koeti kúveu mêum hixópotimo xanéhikoya. ¹¹Ákonemo ánju'ikene, aungópovotinemo. Yokóhiyanavo, koane yokóhiyanamaka ne itéponone ingéneke mará'inamo yévaka ne kutí koeti koati uh'ékoti kôroa íparaxeopikemo Itukó'oviti sípa ya xokóyoke.

¹²“Enepone itoâti vékea uhá koêti ne tiú'iti koekúti, mborexoâtimo kutí kó'iyea koati xúnati tikóti kotiú'ikoati ne hána'iti imókovoku Únaem Itukó'oviti. Ákomo áhikuxeokonokumo xoko ókoku, koane ákonemo hunókoku óveaya. Yundoxoâtimakamo xokóyoke ne iha Únaem Itukó'oviti, koane iha pítivokona Itukó'oviti, enepone inámati Njeruzálem evesékeati vanúke ukeâti xoko Itukó'oviti. Koane yundóxotimakamo inámati ínza xokóyoke.

¹³“Koêkuti kamoâti, ivávaka yuhó'inoa Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti ne xanéhiko yara póhutihiko imokóvokuti” ákoe yítoenoa —kixónune.

Koyuhópeti páhoenokono xâne imokóvokutike ya pitivóko koéhati Laudíseya

¹⁴Ina kixopónuikomaka ne Xe'exa Itukó'oviti:

—Kene enepone inuxínoti itukéti imokóvokutike ya Laudíseya, hara ákoe yitóxinoake:

“Undíne ne ‘Énomone koéneye’ kixonéti, vo'oku ûndi kousóko uhá koeti yuho Itukó'oviti. Undímaka ne motovâti kúveovokono vo'oku heú ngíxoá ngoyúhoyea ne kaná'uti kixovókuti íhae xoko Itukó'oviti. Undi úkeakumaka ne uhá koeti ítuke Itukó'oviti inâ apê. Hara koe emó'uinombinoe: ¹⁵Énjoa koêku ne ítikenoe ákoyea itíkapu koâti koxuná'ixovoti ingéneke koane hainá'iyeamaka haxá keyínuti. Ehá'ani heru'ó kél'iyinoe kirí'okopivonu, áko'o heru'ó kél'iyinoe hexákivonu. ¹⁶Itea vo'oku itukohí kíxi hékinu, kutí ngxópitinoemo koekúti mbahákuke mbúvone, ámburoepomo. ¹⁷Yoko hara kénoe: ‘Enóne apeínonuti, koane enóne ngoúkoponeovo ítukeke Itukó'oviti. Ákone nóngone ikéneke’ kénoe. Itea ákonoe yéxa itíkivo yupihóvoti ákoyea aúmati koêku, koane yupihóvoti nókone. Nonékuke Itukó'oviti kutí kénoe xâne ákoti apeínoati, komítiti koane urapí koêti. ¹⁸Hukinóvoti injíko'okeopinoe víyi njokóyoke ne koekúti hána'iti itópoinopike ingéneke, enepohikone kutí koeti koati únati ôro veyeâtine yúku ánahi, motovâti itíkopivo ênoti apeínoati nonékuke Itukó'oviti. Víyamaka njokóyoke ne kutí koeti hóhopu koyêti ípevo maka hákone keno'óko ne týapana vo'oku yurápiyi. Víyamaka njokóyoke ne kutí koeti ipixáti ípixexope yúke, motovâti ínixepi nékone ínixi ingéneke. ¹⁹Nzayá'íkoo ne uhá koeti xâne ákoti omotóva ongóvo, koane énjokoa nókone kó'iyea. Heru'ó íxea yomíxone hékinu. Ikétivexamaka iséneuke ne pehúnevo koane kiríkapá. ²⁰Hane ngoéneye

xâne xe'ó koyêti pahapétike ixómoti ihapápako vô'u kahá'ati ûrukeovo. Koêkuti kamónuti, enepomo mihe'ákinana, urúngovatimoya. Yane kutí koetímo koeku xâne koati ko'iníkonokokoti inikó kixokókoti níkea.

²¹ “Enepone itoâti vékea ne uhá koeti tiú'iti koekúti, mborexoâtimo ivátakopea njêrerekuke xoko ivándakoku nandíxea, kuteâtímaka ngoêku índea uhá koeti yanekôyoke koane ivándakopea xêrerekuke Nzá'a xoko ivátakoku natíxea.

²² “Koêkuti kamoâti, ivávaka yuhó'inoa Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti ne xanéhiko yara póhutihiko imokóvokuti” ákoe yítóenoa —kixónune.

Koeku noíxone Xuâum xoko ivátakoku natíxea Itukó'oviti ya vanúkeke

4 ¹ Ikénepoke nê'e, ápe po'i noínjone, pahapéti mihe'ó koyêti vanúkeke. Ápepamaka emó'u ne yuhoíkonuti, enepone ngámone inúxotike. Yoko kutí kôe emo'u torombéta oxóvoti. Hara kixónu:

—Kiná'aka yâkeneye motovâti ênjokeopea koêkumo ra koekúti hiko káxehiko keno'ókoti.

² Yane koati xúnati njokóyoke ne Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti. Poréxonu noínjea ivátakokuti vanúkeke, ivátakoku nâti. Ápemaka nâti vatá koyêtiya.

³ Enepone nâti, koati xúnati uhápu'ine ukeâti. Hane koéneye kuteâti koeku uhápu'ine uh'éekoti uhá'iti mopô, enepone njáspi koáne ne sarádoniu kixonéti. Ina keno'óko ne hepípi koêti kuteâti úpikovoe, ínati uháhi, vekeâti xêrerekuke ne ivátakoku nâti. Koati kuteâti uhápu'ine ne uh'éekoti uhá'iti mopô iháxoneti esmêrauda nê'e. ⁴ Eneponeko ivátakoku nâti, ápemaka po'i vinti koaturu koeti ivátakoku payásoti yakukú kixoâti. Ápemaka vinti koaturu koeti xâne teyonéti inuxínoti ítuke Itukó'oviti ivatákoati. Yoko ainóvoti hóhopuke koyêti ípovo. Póhutihiko, ápe kôroana ainóvoti ôro tutíkuke. ⁵ Ápemaka ipixéneneoti inu'íxoati neko ivátakokuke nâti, yoko hónoti emo'úti, yoko xururúkoti.

Nonékuke ne ivátakoku, ápemaka seti koeti yúku irumékoti. Eneponê'e, hane kixó'eko Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti, enepone seti koeti kixoku koútata'ixeovo.

⁶ Yoko nonékuke neko ivátakoku nâti, ápe kutí koeti úne ya mar, itea ainóvoti víduru, kutí koeti sásasa koyêti uh'éekoti uhá'iti mopô iháxoneti kirístau.

Xoko póhutihiko poixô'o ne ivátakoku nâti, kukúkeke póhutihiko poixô'o, ápemaka koaturu koeti ehevókovoti, ko'isóneutímaka kuteâti xâne, yakukú kixoâti neko ivátakoku nâti. Enepohikonê'e, êno úke nonékuke koane akéneke. ⁷ Enepone inúxoti noínjone, kutí koe líyaum. Kene ne pí'ape, kutí koe kali túru. Kene ne mopó'ape, hane koéneye konóneyea, hóyeno. Kene ne koáturuxope, kutí koe pú'iti hó'openo ôti koeku ó'iyeya, enepone iháxoneti ágea. ⁸ Yoko póhutihiko neko koaturu koeti noínjone, aínovo apêti seí koeti kêvi. Êno úke kevíkuke, opékuke koane oukeke ne kêvi. Káxe, yóti veyóhiko ixómoyea koyúho ákoti áka. Hara kóyehiko:

—Koati sásasa-sásasa-sásasa koyêti ne Vúnae Itukó'oviti, enepone apêti xunáko pahúkea uhá koêti, enepone kóyekutine ápeyeya ukeátinekeneye, enepone apêtiko yara koeku kó'oyene, koane ákotinemo hunókoku.

⁹Koeku kó'iyeaneye yúho nekôyohiko ihayú'ikoati yoko kahaná'ikeati îha, koane ikoró'ixinovati neko Kóyekutine Ápeyea ákotinemo hunókoku, enepone vatá koyêti xoko ivátakoku natíxea, ¹⁰yane enepone vinti koaturu koeti xâne teyonéti inuxínoti itukéti, ipúyukexohiko xaneâti ísu'okea nône pok'é'eke nonékuke neko Kóyekutine Ápeyea. Énomone neko vatá koyêti xoko ivátakoku natíxea. Koeku iháyu'ikea, koánemaka véyehiko ne kôroana, koane ípiheahiko nonékuke Itukó'oviti xaneâti kíxeahiko:

¹¹—Iti Vúnae Itukó'oviti, koati metokeâti ihéyu'ikikono koane kapáyasokeokono ne îhe, yoko iháyu'ikeokono ne êno xináko, vo'oku itúkeovo îti pahukôa ápeyea uhá koêti ra apêti. Koati keha'âti ápeyea uhá koêti ra koekúti, énomone kutí'ino apêti. Aínovo ítuke pê'u veô'u —koénehiko.

Koyuhópeti apêti hoénaxovopehiko exéxovope, motovâti ákoyea mihe'ókoati

5 ¹Noínjomaka koyuhópeti éxopeke vô'u ne nâti vatá koyêti ivátakokuke natíxea. Enepone koyuhópeti, ápe yutoéti kúveuke yoko meúkeke, yoko ápe seti koeti hoénaxovope exéxovope puvâti míhe'o'keokono.

²Noínjoamaka ne êno xúnati ánju kohonókoti emó'u kó'iyea:

—Ápeikopo motokeâti veyópea exéxovope ne koyuhópeti koane míhe'o'kea? —kôe.

³Yoko ako ápahuina xâne ya vanúke, koáne yara kúveu mêum, koánemaka xapákuke ne ivokóvotinehiko motovâti míhe'o'kea yoko komómoyea ovâti ne koyuhópeti. ⁴Yane koati iyôndi vo'oku ákoyea ápahuina xâne motokeâti míhe'o'kea yoko komómoyea ovâti neko koyuhópeti. ⁵Yane ápe póhuti yane vinti koaturu koeti xâne teyonéti inuxínoti itukéti kixónuti:

—Hako iyêo. Enepone iháxoneti Líyaum ukeâti xapa amósenopono Njúda, enepone ámoriponomaka nâti Ndávi, ítoane uhá koêti, kutí'inoko motovâti veyópea ne seti koeti hoénaxovope exéxovope ne koyuhópeti yoko míhe'o'kea —kixónune.

⁶Yane noínjoane ne Xe'exa Su'úso kixonéti, enepone ikó'iparaxokonoke Itukó'oviti yaneko porexópo ésa'i kotúyopea pahunévoti. Yoko ápe ókinekono koepékokono. Seti koe sévereina. Seti koémaka úke. Aínovo kixo'êkoti Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti, enepone seti koeti kixoku koútata'ixeovo, páhoe Itukó'oviti yara uhá koeti kúveu mêum. Xe'ó kóye nonékuke ne ivátakoku nâti kukúkeke neko koaturu koeti ehévókovoti, ko'isóneutimaka kuteâti xâne, yóko'omaka ne vinti koaturu koeti xâne teyonéti inuxínoti itukéti. ⁷Ina veyopónoa Xe'exa Su'úso kixonéti ne koyuhópeti éxopeke vô'u neko nâti vatá koyêti ivátakokuke natíxea. ⁸Namukoâne ne koyuhópeti, enepohikone koaturu koeti ehévókovoti, ko'isóneutimaka kuteâti xâne yóko'o ne vinti koaturu koeti xâne teyonéti inuxínoti itukéti, ipúyukexohiko xaneâti ísu'okea nône pok'é'eke nonékuke ne Xe'exa Su'úso kixonéti. Póhutihiko, ápe ómo'ixonehiko huxôe iháxoneti árpa, yoko enovópeti, itukéti ya ôro, puhí koati xêru. Yoko enepone

xêru ovâti ne enovópeti, hane kixó'eko orásaunahiko kasása'iuipo Itukó'oviti.
 9 Yane ina imokóvohiko inámati akenéti. Hara koéhiko:

—Koati metokeâti nemúki ne koyuhópeti yoko viyópi ne exéxovo, vo'oku itíne neko ivokínovoti xâne. Koati ovokóvoti ne itíne yanekôyoke, ésa'i itíyopea pahúnevo xâne, motovâti itúkopeovo xanena Itukó'oviti ne uhá koeti kó'iyevoku xâne, koêkuti iháxakoku úkeaku, koêkutimaka kó'iyevoku yuhôti yûho, koêkutimaka kó'iyevoku neko xâne, koane koêkutimaka poké'e óvohikoku yara kúveu mêum. 10 Énomone itíkohiko xanena Itukó'oviti, haxakínovoti itúkea sasá'iti ítuke. Yoko énomonehikomo natixô yara poké'e —koe akéne.

11 Ina ngomomâ, ngamone emo'u ákoti yumaxápu ánju yakukú kixoâti ne ivátakoku nâti, yakukú kixoâtimaka neko koaturu koeti ehevókovoti, ko'isónoutimaka kuteâti xâne, koánemaka ne vinti koaturu koeti xâne teyonéti inuxínoti itukéti. Koati ákoti yumaxápu neko ánju, ákoti itoâti kayúmakexea yé'akeye. 12 Koatímaka hónoti ne emó'u kó'iyeahiko:

—Enepone Xe'exa Su'ûso kixonéti, isoéti yanekôyoke, enepone ikó'iparaxokonoke Itukó'oviti yaneko porexópo ésa'i kotíyopea pahunévoti, koati motokeâti itúkeovo nâti éxoti koeku uhá koeti koekúti. Motókeamaka ikó'iparaxeokono uhá koeti únatinoe koekúti, koane itúkeovo hána'iti ko'éxoneti. Motókeamaka ápeinoa uhá koeti xunakóti koane itúkeovo hána'iti teyonéti yoko hána'iti ihayú'iuiti ákoti kuteâti. Koati motokeâtimaka kahána'ikeokono îha —koénehiko emo'u ánju.

13 Yane ngámoanemaka uhá koéti ne koéxokeu Itukó'oviti ya vanúke, koánemaka yara poké'e, koane xapákuke ivokóvotinehiko, yoko úneke ya mar, koane uhá koeti koêkuti óvohikoku. Hara koéhiko:

—Enepone nâti payásoti ya uhá koéti, enepone vatá koyêti xoko ivátakoku natíxea, énomone kapayásakakana îha, koánemaka îha ne Xe'exa Su'ûso kixonéti. Itúkapu énomonemaka teyokóno koane énomone ihayú'ikakana, koane énomone pahukô uhá koéti, ákotinemo hunókoku —koe yûho ne uhá koeti koéxokeu Itukó'oviti.

14 Yane enepohikone koaturu koeti ehevókovoti, ko'isónoutimaka kuteâti xâne, hara koéhiko yumópeake:

—Énomoneoxomo ákoeneye —kóyehiko.

Koáne ne vinti koaturu koeti xâne teyonéti inuxínoti ítuke Itukó'oviti, ipúyukexohiko xaneâti ísu'okea nône poké'eke nonékuke ihayú'ikoati.

Veyovóne neko hoénaxovo exéxovo ne koyuhópeti

6 1 Yane noínjoane ne Xe'exa Su'ûso kixonéti, enepone ikó'iparaxokonoke Itukó'oviti yaneko porexópo ésa'i kotíyopea pahunévoti. Véyoane ne inúxoti yane seti koeti hoénaxovo exéxovo ne koyuhópeti. Yane ínamaka ngamôa póhuti yane koaturu koeti ehevókovoti, ko'isónoutimaka kuteâti xâne. Kutí koe êno hónoti emo'u xururúkoti enepo koyûho.

—Yókone —koéne.

²Ina ngomomâ, yane apé koene hopú'oti kámo apêti ivu'íxoati. Enepone ivu'íxoati, ápe xuména, koane itúkinokono kôroana tutíkuke. Koati pihínoti ítea xapa isukókoti yoko koati itôti.

³Enepone Xe'exa Su'úso kixonéti, veyoáne ne pí'ape hoénaxovo pe exéxovo pe ne koyuhópeti, yane ngámeane emó'u ne pí'ape ehevókovoti, ko'isóneutimaka kuteâti xâne.

—Yókone —koéne.

⁴Yane apé koene po'i kámo harará'oti. Enepone ivu'íxoati, poréxokono uk'élexa úhepeko kóyeku ne xanéhiko yara kúveu mêum, kutí'inoke isukókotihiko koane koepékexokokoti. Poréxokonomaka koati êno hána'iti pirítau neko ivu'íxoti kámo.

⁵Enepo veyoáne Xe'exa Su'úso kixonéti ne mopó'ape hoenáxovopeti, yane ngámeanemaka emó'u ne mopó'ape ehevókovoti, ko'isóneutimaka kuteâti xâne.

—Yókone —koénemaka.

Ina ngomomâ, yane apé koene hahá'oti kámo. Enepone ivu'íxoati, hane ómo'ixo ihíxopeti vo'ókuke. ⁶Yane ngamone emo'úti kutí'iyea inu'íxoati xapákuke ne koaturu koeti ehevókovoti, ko'isóneutimaka kuteâti xâne. Hara koe yúho:

—Enepone ésa'i kali póhuti líturuna tiríku, kohépitimo. Enepone hepíko, kúteanemo yé'akeye námoe xâne ko'itúke ya póhuti káxe. Kúteanemaka ésa'i kali mopó'âti líturuna sévada. Kene azeite yoko víyum, hákomo ikehépíxo —koéne.

⁷Veyoáne Xe'exa Su'úso kixonéti ne koáturuxope hoenáxovopeti, yane ngámeane emó'u ne koáturuxope ehevókovoti, ko'isóneutimaka kuteâti xâne.

—Yókone —koénemaka.

⁸Ina ngomomâ, yane apé koéne hiyá'oti kámo. Enepone ivu'íxoati, “Pevóti” koéha. Ápemaka oko'íkenexoati. “Óvoku Ivokóvoti” koéha nê'e. Enepone pí'âti, poréxokono koépekexea kali ênoti xâne yara uhá koeti kúveu mêum ya isukókoti, hímakati, arinéti yoko ipúhokovotihiko hó'openo. Enepone xâne koépeu, kúteane yé'akeye eneponi ihaxáka uhá koeti xâne yara kúveu mêum ya mopó'âti iháxakoku, yane mani póhuti iháxakoku koépekexeokono.

⁹Yane véyoanemaka ne sínguxope hoénaxovo pe exéxovo pe ne koyuhópeti. Hane noínjo ivokínevotihiko opékuke ne áta, imókonoku ne ikó'iparaxokonoke Itukó'oviti. Enepohikone xâne noínjone, aínovo koépeuti vo'oku kutípea emo'u Itukó'oviti, koane vo'oku ákoyea kurí ixa hókea Jesus. ¹⁰Enepohikonê'e, kóhonoko emó'u vaúkea. Hara koéhiko:

—Iti Vúnae éxoti koeku uhá koeti koekúti, iti koati sasá'iti koane kaná'uti, námoye itíkinopinovi vésa'i, ipihéponoati ne xanéhiko yara kúveu mêum ovókoti vitína? —koénehiko.

¹¹Póhutihiko koxé'u nekóyo, pôrekexokonone hopú'iti ípovo, ina pahukókonomaka kali ómomikeako tukú koeti kausákapune yé'akeye po'ínuhiko ovoxe Itukó'oviti koépeutikomo kuteâti kixókonokuhiko.

¹²Yane noínjoa ne Xe'exa Su'úso kixonéti véyee ne seíxope hoenáxovopeti. Yane apé koéne êno xúnati iyuyôti poké'e. Ípukovomaka ne káxe. Háhaha

kóyene kuteâti koeku ipovóti kaháha'ikovope xâne ikotívexoti isóneu ike ivokóvoti. Kene ne kohê, kutí koéne íti harâra'iyea. ¹³Írihikovonemaka ne hékere poké'eke, kuteâti koeku tonóketi ha'i figu írihiu xúnati ihunóvoti. ¹⁴Kene ne vanúke, heú koe veyópeovo, kuteâti koeku koyuhópeti atupíri'okokonoti inúxotike káyukoepoovo exéxoepoovo enepo kú'turi kixokóno. Enephikone hána'itinoe mopôï, koáne ne kálihunoe poké'e kukúkeke úne, heú koe ahíkuxeovohiko óvoku. ¹⁵Ina he'onóvo uhá koeti xâne, enepohikone payásoti koáne ne nâtihiho yara poké'e, koáne ne pahúkotihiho inuxínoti húndaru, koane íríkuhiho yoko po'ínuhiko apêti xunáko pahúkea, koánemaka uhá koeti akaúti, yoko uhá koeti po'ínuhiko xâne ákoti akutêa koeku akaúti. Hé'onovohiko ya xoko hána'itinoe uhôro yoko xoko uhoróxotihiko xapa hána'iti mopôï. ¹⁶Ina vaukóhiko kaha'aínoati íkoro'uxeovahiko ne hána'itinoe koane pú'itinoe mopôï, maka hé'anane, puvâti ínixeahiko nâti, enepone vatá koyêti ivátakokuke natíxea vanúkeke, puvâtihihomaka itóponea ímainevo ne Xe'exa Su'úso kixonéti. ¹⁷Vo'oku símeovone ne hána'iti teyonéti káxe, kaxena ímainevo Itukó'oviti, ímainevomaka Xe'exa Su'úso kixonéti. Yoko ákonemo xâne iteóvati.

Xanéhiko íhae Izarâe apêti hoénaxovope Itukó'oviti inúkuke

7 ¹Ikénepoke neko koekútihiho, noínjonemaka koaturu koeti ánju xe'okó koyêti xokóyoke ne koaturu koeti úkeaku ihunóvoti yara kúveu mêum. Ako síkahiko ihúneovo ne ihunóvoti ukeâti xoko póhutihiko úkeaku. Énomone ákoino ihúnapu ihunóvoti yara poké'e, koáne ya xoko úne ya mar, koánemaka xapa koêkuti xuve tikóti. ²Ina noinjómaka po'i ánju ukeâti xoko úkeaku ihâroti, apêti hoénaxope ne koati kaná'uti Itukó'oviti ya xokóyoke. Eneponê'e, vaúkinoa neko po'ínuhiko koaturu koeti ánju porexókonoti koésayu'ixea ra poké'e yoko úne. ³Hara kíxoa:

—Hákokovonoe vaheréxinoa ítike ra poké'e, koáne ra úne, yóko'o ne xuve tikótihiho. Kixá'avo vitúkinoa hoenáxovopeti inúkuke ne ovóxehiko Vúnae Itukó'oviti exókovoti itúkeovohiko koati xanéna —koéne.

⁴Yane ina ngámo koyúhoti yé'akeye ne kixokónotineye inúkuke. Sentu koarentai koaturu koe míli neko xanéhiko, ukeâti uhá koeti iháxakexoku xanéhiko íhae Izarâe. ⁵Enepone iháxakoku Izarâe, amósenopono Njúda, ndusé koe míli ne hoenákokonotiya. Kúteanemaka yé'akeye ya po'i iháxakoku, enepone amósenopono Rúbi, koánemaka xapa amósenopono Ngâdi. ⁶Kúteanemaka yé'akeye xapa amósenopono Ázer koáne ya po'i iháxakoku, enepone amósenopono Nafitáli, koánemaka xapa amósenopono Manáse. ⁷Yoko xapa amósenopono Simêum, Lévi, yoko Isâka, kúteanemaka yé'akeye. ⁸Koánemaka xapa amósenopono Nzebúlom, yoko amósenopono Yúse, koane amósenopono Mbejámi, kúteanemaka yé'akeye. Nduse koe míli hoenákokonoti ukeâti póhutihiko iháxakoku neko íhae Izarâe.

Noíxo êno xâne ne Xuâum

⁹Ikénepoke neko koekúti, noínjonemaka koati êno opoíkovoti xâne ákoti itoâti kayúmakexea, ukeâti xapa uhá koeti kó'iyevokoku xâne, koêkuti poké'e óvohikoku yara kúveu mêum, koêkuti iháxakoku úkeaku, koêkutimaka kó'iyevokoku neko xâne, koane koêkuti kó'iyevokoku ne yuhôti yûho. Xe'okó kóyehiko nonékuke ivátakoku Itukó'oviti natíxea, koane nonékuke ne Xe'exa Su'úso kixonéti, enepone ikó'iparaxokonoke Itukó'oviti yaneko porexópo ésa'i kotýyopea pahunévoti. Enepohikonekôyo, hóhopukee kóye ípovo. Ainóvotimaka omó'ixoti tuti exáte. ¹⁰Hara koe kóhonokeaxo emó'u:

—Enepora víteovo ya pahunévoti, koati ukeâti xoko Itukó'oviti, enepone vatá koyêti xoko ivátakoku natíxea, koánemaka xokóyoke ne Xe'exa Su'úso kixonéti —koénehiko.

¹¹Yoko xe'okó kóyehiko ne uhá koeti ánju yakukú kixoâtihiko ne ivátakoku Itukó'oviti natíxea, yakukú kixoâtihiikomaka neko vinti koaturu koeti xâne teyonéti inuxínoti itukéti, yóko'omaka neko koaturu koeti ehévokovoti, ko'isóneutimaka kuteâti xâne. Ina ipuyúkehohiko xaneâti ísu'okea nône poké'eke nonékuke ivátakoku natíxea ne Itukó'oviti ihayú'ikoti Itukó'oviti. ¹²Hara koéhiko:

—Kaná'uteoxo motókeyea itúkeovo Itukó'oviti ihayú'ikokono. Énomonemaka motokêa itúkeovo êno hána'iti ihayú'iuuti, únae uhá koeti exóneti. Énomonemaka motokêa íkoro'ixinovokono, koane itúkeovo hána'iti teyonéti, payásoti ya uhá koêti. Énomonemaka motokêa ápeyea uhá koeti xunakóti xokóyoke, ákotinemo hunókoku kó'iyeaneye. Ákoeneyexo —koéhiko.

¹³Yoko xapákuke neko vinti koaturu koeti xâne teyonéti inuxínoti ítuke Itukó'oviti, ápe póhuti kixónuti:

—Yéxoá itukóvotiyehiko ra hóhopuke koyêti ípovo? Yéxoamaka úkeakuhiko?

¹⁴Ina yumombá:

—Ako énja unaém. Poéhane îti exôa.

Ina kixônu:

—Enepohikorá'a, aínovo vekotíya kaxénake koati hána'iti tiveko koekúti. Hóhopu kóyepinoke ípovo, vo'oku itúkeovohiko kasása'iuipo itina Xe'exa Su'úso kixonéti. ¹⁵Énomone xe'okó kóyeyinohiko nonékuke ivátakoku Itukó'oviti natíxea. Káxe, yóti veyóhiko ixómoyea ikó'elokexea okóvo yane sasá'iti óvoku Itukó'oviti. Yoko Itukó'oviti, enepone vatá koyêti ivátakokuke natíxea, anêko xapákuke ixómoti koyonoâhiko. ¹⁶Ákonemo épekahiko hímakati koane úne. Ákonemo ará'akahiko káxe, koane koêkuti po'i kó'iyevokoku kótuti, ¹⁷vo'oku koyonoâtihiikomo Xe'exa Su'úso kixonéti, enepone ovâti xokóyoke ivátakoku Itukó'oviti natíxea. Énomonemo kouséxinoahiko nókone, porexoâtimaka úhepeko kóyeku ákoti hunókoku, enepone kutí koeti vo'eroo koyêti uke úne ákoti ítikeovoku. Koane kihú'íkopinoinemo Itukó'oviti ne uhá koeti ho'óúke.

Veyoóne ne sétixope hoénaxovope exéxovope ne koyuhópeti

8 ¹ Veyoáne Xe'exa Su'úso kixonéti ne sétixope hoénaxovope exéxovope ne koyuhópeti, huvemoo koéne ya vanúkeke ovâti meyá koeti ôra. ² Yane noínjone seti koeti ánju xe'okó koyêti nonékuke Itukó'oviti. Póhutihiko nekôyo, poréxokono hûxo, enepone torombéta kixonéti.

³ Yane ina keno'óko po'i ánju omoti íhaku xêru, itukéti ya ôro. Xe'ó koéne nonékuke ne áta, imókonoku íparaxokonoke Itukó'oviti. Ina porexókono êno xêru neko ánju motovâti oró'okea nonékuke Itukó'oviti ya xoko áta, enepone ainóvoti ôro. Hane óvo nonékuke ne ivátakoku natíxea Itukó'oviti. Xané kixo orásauna uhá koeti kasása'iuo Itukó'oviti neko xêru koeku oró'okeovo. ⁴ Xoko íhaku xêru pe'úkuke vò'u ánju úkea íkuriheá ne oró'oeti xêru simôti xoko Itukó'oviti, xané kixoâti ne orásaunahiko kasása'iuo Itukó'oviti. ⁵ Yane ina namukôa ánju ne íhaku xêru, kopúhikoane ihúveti yúku ukeâti xoko áta, ina kurikoâmaka xapa xâne yara poké'eke. Énomone yanê'e, apé koéne êno xururúkoti yoko emo'útihiko, koane êno ipixéneneoti yoko iyuyôti poké'e.

Oxóvo torombétahiko

⁶ Yane enepohikone seti koeti ánju apêti torombétana, kousokovonehiko óxea ne hûxo.

⁷ Ina óxo torombétana neko inúxoti ánju. Yane apé koéne êno yúku xánena evêke, anahí koeti êno íti, irikóvoti xapa xâne yara poké'e. Êno oro'ókovoti yara kúveu mêum vo'ókuke. Hane koéneye yé'akeye oro'ókovoti, kuteâti eneponi ihaxáka ra kúveu mêum ya mopo'âti iháxakoku, mani póhuti yane mopo'âti iháxakoku oró'okeovo. Kúteanemaka kixókonoku ne tikótihiko koáne ne ngaráma.

⁸ Ina oxomáka torombétana ne pí'ape ánju. Yane apé koéne koekúti kuteâti koati hána'iti mopô i xómoti oro'ókovo. Ina kurinó'ekokono úne ya mar. Isáyu'ixovo poixô'o ne úne yane mar vo'ókuke. Kutí koépone íti. Hane koéneye itóvoku ne koésayu'iu, kuteâti eneponi ihaxáka ne uhá koeti úne ya mar ya mopo'âti iháxakoku, mani póhuti yane mopo'âti iháxakoku isáyu'ixeovo vo'ókuke. ⁹ Kúteanemaka koêku yé'akeye ivokóvoti xapa uhá koeti hó'openo ovâti ne úne ya mar. Koánemaka ne hána'iti vatéke uke'éxokonoti vo'ókuke, kúteanemaka yé'akeye.

¹⁰ Yane oxone torombétana neko mopó'ape ánju. Ehá'axo óxoa, apé koene pú'iti hékere ínati irúmeko, ukeâti vanúke irikóvoti xoko óvokuhiko úne, koesáyu'ixoati. Hane koéneye itóvoku koésayu'iu, kuteâti koeku itóvoku ne úne ya mar koesáyu'ixokonoti inúxotike. Énomonemaka koéneye itóvoku koésayu'ixeokono ne huveóhiko, koáne ne ukéhiko úne xoko írino'ekovoku neko hékere. ¹¹ Súsuvá koyêti koéha ne hékere, yoko súsuvá kixoixo úne xoko írino'ekovoku. Êno xâne ivohíkovi vo'oku suvá'iko neko úne kosúva'iu.

¹² Yane oxónemaka torombétana neko koáturuxope ánju. Oxoáne, isáyu'ixovo ne káxe, kohê yoko hékerehiko. Kuteâti koeku xoko po'ínuhiko koekúti, itúkeovo

póhuti yane mopo'âti isáyu'ixeovo, énomonemaka koéneye isáyu'ixeovo uhápu'iyea ne káxe, koánemaka ne hékerehiko yóko'o ne kohê ya yóti.

¹³Ina ngomomâ, yane apé koene hána'iti hó'openo ôti, enepone iháxoneti âgea, ákoti malíka vékoku ó'iyea ya kuku vanúke. Ngámoa koeku vaúkea. Hara koe yúho vaúko'i:

—Imáko hána'iti tivékomo koêku ne uhá koeti ko'óvokuti yara kúveu mêum kamáne emó'u ne torombéta, óxoneikomo ne mopo'âti hiko ánju ávoti axâ ne húxo.

Oxôvo ne sínguxope torombéta

9 ¹Yane oxónemaka torombétana neko sínguxope ánju. Yane noínjone hékere irikóvoti ukeâti vanúke, yonoti xapa xâne yara poké'e. Ina porexókonoa ánju míhe'okea ne êno upénoti uhôro ínati haháku. ²Mihe'ókoane ánju, ipúhikone kuríhoe kutí koeti íkurihea koati hána'iti oso'íxokuti. Yane ákone aúhapu'i ne káxe. Hahakú koéne kúveu ra mêum vo'ókuke ne kuríhoe ipuhíkeati neko êno upénoti uhôro. ³Ápemaka hána'itinoe vohóho yonoâti ra poké'e, ipuhíkeati xapákuke ne kuríhoe. Poréxokonohiko yutókea xâne. Hane koéneye xunáko yutókea, kuteâti yutókea pitánae yara poké'e. ⁴Íxíko'okokonohikomaka ákoyea kíxoaku ne ngaráma yara poké'e, koánemaka koêkuti kó'iyevoku nonéti yoko xuvéhiko tikóti. Poéhane xâne ákoti hoénaxovope Itukó'oviti inúkuke pahúkinokonohiko óko'okea. ⁵Ako síkákannahiko koépekexea neko xanéhiko, itea poréxokono íkoitoponea kotíveti kúveu singu koeti kohê. Enepone ohóne ne ike yutókine, hane koéneye ohone yutókine pitánae. ⁶Yane ko káxehiko, yupihóvotimo kahá'ayea ivókeovo ne xanéhiko, itea ákonemo paréxakana. “Ehá'ani ivóngeovo” koetíhikomo, itea ákonemo ivákapuhiko.

⁷Enepokone vohóho, hane koéneye kámo usó koyêtine píhea xapa isukókoti. Ya tutílkukehiko, ápe kutí koeti kôroa ainóvoti ôro. Kene nône, kutí koéhiko none hóyeno. ⁸Enepone tûti, kútea híyeu tuti sêno. Kene ne ôe, kutí koe oe koati ipúhokovoti hó'openo, enepone líyaum kixonéti. ⁹Ápemaka oveâti xa'ákuke, lapá'iti haváva, kuteâti ikó'itukeu húndaru yóno xapa isukókoti. Kene emó'u ne kêvi, kutí koe emo'u karóshiko míkoe ákoti yumaxápu kámo ehahíkovoti xapa isukókoti. ¹⁰Enepone íhi yoko yutókope, kúteane yutókope pitánae. Koati apêti xunáko ne íhi óko'okea, koane íkoitoponea kotíveti ne xanéhiko yútoe ovâti singu koeti kohê. ¹¹Ápemaka ánju, natínahiko neko hána'itinoe vohóho exeâti koêku ne êno upénoti uhôro ínati haháku. Ambâtu koéha ya emo'u ebaraíku. Kene Apolíyaum koéha ya emo'u ngerêku. Yoko póhutine kixó'ekone neko pí'âti ihâe. Aínovo kixo'êkoti “koépekoti”.

¹²Yane pihóne ne inúxoti tiveko koekúti. Itea ikénepoke, apêtikomo po'i pí'âti kotíveti koekúti kuteâti.

Oxôvo ne seíxope torombéta

¹³Yane oxónemaka torombétana ne seíxope ánju. Ina ngámo emo'úti inuíxoati xokóyoke ne koaturu koeti isúlune áta ovoti nonékuke Itukó'oviti.

Yoko énomone ne áta ainóvoti ôro, oró'okokonoku ísensu. ¹⁴Eneponeko emo'úti ngámone, hane yúho'ixo seíxope ánju omó'ixoti torombétana. Hara kíxoa:

—Kiríkapa ne koaturu koeti ánju ika'oké koyêti xe'ókuke ne hána'iti huvêo koéhati Eúfarate —kíxoane.

¹⁵Yane kuríkokonone ne koaturu koeti ánju. Yoko mekúne koúsokovohiko, kuxoâti neko ôra, káxe, kohê yoko xoénae motovâti koépekexea xâne yara poké'e. Enepone yé'akeye koépeu, hane koéneye: Eneponi ihaxáka uhá koeti xâne apêti yara kúveu mêum ya mopo'âti iháxakoku, mani póhuti yane mopo'âti iháxakoku koépekexeokono. ¹⁶Yane ngamone emo'úti koyuhoâti yé'akeye ne êno ehahíkovoti kámo apêti ivu'íxoati yonoti xapa isukókoti. Koati ákoti yumaxápu êno míli neko kámo. Pí'a séndu míleaum nekôyo. ¹⁷Yaneko noínjoneke kutí koeti njopúne, ápe kámo koane ivu'íxoatihiko. Yoko ápe oveâti xa'ákukehiko lapá'iti haváva, kuteâti ikó'itukeu húndaru yóno xapa isukókoti. Enepone ikó'itukeu xa'ákuke, ápe háharara koyêtiya, kuteâti koeku yúku, koane hóhonono koyêti, kuteâti koeku honóno'iko uhé'ekoti uhá'iti mopô, enepone iháxoneti sáfira. Ápemaka híhiya koyêti, kuteâti koeku hiyá'iko énxofere. Hanemaka koéneye tûti neko kámohiko, kuteâti koeku tuti líyaum. Yoko ápe yúku ipuhíkeati pahákuke, koane kuríhoe yoko énxofere, enepone ikotúxoateoxo ne yúku. ¹⁸Vo'ókuke neko mopo'âti kotíveti koekúti, yúku, kuríhoe yoko énxofere ipuhíkeati pahákuke neko kámo, énomone koépekexino êno xâne. Enepone yé'akeye koépeu, hane koéneye: Eneponi ihaxáka uhá koeti xâne apêti yara kúveu mêum ya mopo'âti iháxakoku, mani póhuti yane mopo'âti iháxakoku koépekexeokono. ¹⁹Eneponihikone kámo, pahákuke óvo xunáko yoko ihíkuke. Kene íhi, kutí koe koéxoe. Ápe tuti koéxoeya, yoko énomone veínoa óko'okexea xanéhiko. ²⁰Kene haxa xanéhiko, enepone ákoti ivahíkupu vo'ókuke ne kotíveti koekúti, ako ikátivexa isóneuke ne váhere ítuke, koane ako kuríka. Enepone itúkovoqe, énomone ne hókea ndémoniuhiko, koane kúveovo sánduhiko ítuke vo'u xâne, itukéti ya ôro, péhu, kôpere, mopô yoko tikóti, kixovókuti ákoti iníxa, ákotimaka káma, koane ákotimaka yána. ²¹Eneponihikoneko váhere xâne hokoâti, koati ákoti ikátivexa isóneuke ne itúkeovo koépekenati, koane hokéxokenati, koane ákoti uhéva'uxa kapíneta xâne ákoti itukapu koati múxone, koánemaka ómevoti.

Ánju omó'ixoti kali koyuhópeti

10 ¹Yanê'e, noínjonemaka po'li ánju koati xúnati evesékoti ukeâti vanúke. Yoko kutí koe ko'ipóvoti kapási. Ápemaka kuteâti úpikovoe, ínati uháhi, oukeke tûti. Kutí koeti káxe ne nône. Kene hêve, kutí koémaka ponóvoti irúmene yúku. ²Ápemaka kali koyuhópeti pe'úkuke vô'u vahe'ú koyêti. Xoko úne ya mar ókonuko ne éxope hêve, kene lôpe, xoko movó'iyeku poké'e óvo. ³Ina kohonóko emó'u vaúkea. Koati hónoti ne yúho vaúkea. Kutí koe emo'u líyaum. Ike vaúkine, ápe seti koeti emo'úti koati xúnati kuteâti koeku xururúkoti. ⁴Énomone yanê'e, mani yundoxoâti ne kixó'ekone, itea apé koéne emo'úti ngámone inu'íxoti vanúkeke kixónuti:

—He'ono'ú íxea kíxone ne seti koeti emo'úti koati xúnati kuteâti koeku xururúkoti, kémonemeku. Hako yitoxôa —kixónune.

⁵Yane enepone ánju noínjone, xe'ó koyêti xoko úne ya mar koane poké'eke, koéxepuko vò'u éxope, ponó kixoâti vanúkeke. ⁶Ina koyúho koati emo'úti ákoti aukápapu ikéne. Koyúhoa ya iháke Itukó'oviti, enepone kóyekutine ápeyea ákoti hunókoku, enepone pahukoâtimaka ápeyea ne vanúke, koáne ra poké'e, koáne ne úne ya mar, yoko uhá koeti koêkuti apêtiya. Hara koe yúho:

—Ákonemo áxu'ikene. ⁷Vo'oku yaneko káxe okoyúhone ne sétixope ánju, enepo kausákapune óxea torombétana, yane kousókovotinemone ne koekúti ákoti exâ xanéhiko mekúke, enepone kouhápu'ikovotine kó'oyene, kuteâtimaka yuhó'inoa Itukó'oviti neko porófetahiko, enepone ovóxe mekúke koyuhó'iyeti emó'u —koéne.

⁸Ina apépomaka neko emo'úti ngámone, inu'íxoti vanúkeke, yuhofkoponutimaka. Hara kixónu:

—Nemúkapana ne kali koyuhópeti imihé'okoti, ómo'ixone ne ánju xe'ó koyêti xoko úne ya mar koánemaka yara poké'e —kixónune.

⁹Embemóponoa ne kali koyuhópeti, hara kixónu:

—Nemúka, ínamo níkêa. Koati súsuva koyêtimo yokóvoike, itea itívetimo pehákuke kuteâti koeku ho'o mópo —kixónune.

¹⁰Ina namungôa ne kali koyuhópeti, ómo'ixone ne ánju. Yane níngoane. Kutí koe itíveyea ho'o mópo mbahákuke, itea nzuiríkoane, koati súsuva koyêti ongóvoike. ¹¹Ina ngixokónomaka:

—Konokoâtiko keyúhoyi kouhápu'ikinopike Itukó'oviti, koêku ne ákoti yumaxápu kó'iyevoku xâne, ákoti tôpi poké'e óvohikoku yara kúveu mêum, ákotimaka tôpi yúho, koánemaka ne nâtihiho —ngixókonone.

Pi'âti ovoxe Itukó'oviti koyuhó'inoati emó'u

11 ¹Ikénepoke ra koekútihiho, ina mborexókono ponóvoti itátane tikóti, ihíxopeti. Ina ngixokóno:

—Pihéne, íhixepanane itóvoku ne témpulu, enepone hána'iti imokóvokuti, koánemaka itóvoku ne áta ovâti, enepone imókonoku íparaxokonoke Itukó'oviti. Keyúmakexamakamo yé'akeye ne xanéhiko ihayú'ikoti Itukó'oviti apêti yane hána'iti imokóvokuti. ²Kene kíndana nê'e, ávane. Hako ihíxi itóvoku vo'oku poréxokonoane ne xanéhiko ákoti háka Itukó'oviti payásoyea yane Sasá'iti Pitivóko ovâti koarentai doi koeti kohê. ³Mbahúkotimo pi'âti ovónje, yoko koyuhoâtimo ne ngouhápu'ikinoake kúveu mili duzentu sesenta koeti káxe. Hanemo itúko ípovo ko'ixéhiti xáku neko pi'âti ovónje koeku koyúhoyeahiko ngouhápu'ikinoake —koe Itukó'oviti.

⁴Enepone pi'âti koyúhoti, énomone ne iháxoneti pi'âti xuve olívera, yoko pi'âti íhaku yúku ovoti nonékuke Itukó'oviti, Únae ra kúveu mêum. ⁵Ápe irumékoti yúku ipuhíkeati pahákukehiko, koépekexope koêkuti kaha'âti váherexea ítukeinoa. Énomone kixókononeye koépekeokono ne vahérxoti

ítukeinoa. ⁶Ápehikomaka xunáko neko pi'áti pahúkea ákoyea kêva úko ya uhá koêti neko káxehiko koeku koyúhoyea páhoenoa Itukó'oviti koyúhoyea. Ápemaka xunáko pahúkea sá'iri'okopeovo íti ne úne, koane koésayu'ixea ra poké'e ya ákoti tôpi kó'iyevovoku kotíveti koekúti, koêkuti kahá'ayeaku.

⁷Yane enepo kausákane koyúhoyea ahá'inoa Itukó'oviti koyúhoyea, apêtimo hóyeno kutí koeti koati koyuvôrixovoti hó'openo ukeâti ne êno upénoti uhôro. Ênomonemo isukóponoati neko pi'áti ovoxe Itukó'oviti, koane itoâtimo, koepékoatihikomo. ⁸Hanemo óvoheixo muyóhiko rúvanake ne hána'iti pitivóko, kurúhuxokonokumaka Únae. Yoko koati apêti kixó'ekinovike neko pitivóko íhaxinokonoke Sódoma koane Ejítu. ⁹Enómo xâne yara uhá koeti kúveu mêum, póhutihiko iháxakoku úkeaku, póhutihikomaka kó'iyevovoku ne yûho, koane póhutihikomaka poké'e óvohikoku, komomó'iyeani mûyo neko pi'áti ovoxe Itukó'oviti ya kúveu mopo'áti káxe, meýá koêti. Ákomo síka xanéhiko ekóxeokono. ¹⁰Yupihovó koetimo elókeko okóvo ne xanéhiko yara kúveu mêum vo'oku koépekeokono neko pi'áti ovoxe Itukó'oviti. Kóyuitihikomo, koane ikó'íparaxokokotihikomo, vo'oku ya koeku ápeyeako neko pi'áti, koati ikóftoponoati kotíveti ne ko'óvokutihiko yara kúveu mêum. ¹¹Itea ikénepoke neko mopo'áti káxe meýá koêti, porexópatimakamo Itukó'oviti ómixekopeovo. Yane exepúkopotinehikomo. Yoko yupihovó koetimo píkea ne noixoâtimo. ¹²Yane apé koetimo êno hónoti emo'úti inu'íxotimo vanúkeke, ihaxíkoati neko pi'áti páhoe Itukó'oviti koyuhó'iyeani emó'u. Haramo kixókonohiko:

—Kiná'aka yâkeneye —kixokónotimo.

Yane pihópotinemo vanúkeke neko pi'áti ovoxe Itukó'oviti, xané kixópotinemo kapási. Yoko koati komomo-komomó kixóxoatimo puvâtihiko. ¹³Ênomonemo yaneko ôra, apé koetimo êno xúnati iyuyôti poké'e, yoko enómo koésayu'iu yane pitivóko. Hanemo koéneye itóvoku ne koésayu'iu, kuteâti koêku eneponi ihaxáka ne pitivóko ya yehí koeti iháxakoku, yane mani póhuti iháxakoku uké'exeokono. Seti koe mili xâne ivohíkovotimo vo'ókuke neko iyuyôti poké'e. Kene háxa ne xanéhiko, yupihovó koetimo píkea koane iháyu'ikeahikomo xunako Itukó'oviti íhae vanúke.

¹⁴Pihóne ne pi'ape koati kotíveti koekúti. Ákomo áxu'ikene, keno'ókotinemo ne mopó'ape kotíveti koekúti.

Oxóvo ne sétixope torombéta

¹⁵Yane enepone sétixope ánju, óxoanemaka ne torombétana. Yane apé koéne êno hónotihiko emo'úti vanúkeke koêti:

—Kó'oyene, Vúnae Itukó'oviti yoko Kristu, enepone páhoe koíteovo xâne, itukôa xunáko pahúkea yara kúveu mêum. Yoko énomonemo natixô ákotinemo hunókoku —kôe.

¹⁶Yane enepohikone vinti koaturu koeti xâne teyonéti vataká koyêti xoko ivátakoku natíxea nonékuke Itukó'oviti, ipúyukexohiko nonékuke Itukó'oviti xaneâti ísu'okea nône poké'eke ihayú'ikoati. ¹⁷Hara koéhiko:

—Iti Vúnae Itukó'oviti apêti xunáko pahúkea uhá koêti, itímaka itukóvo ne kóyekutine ápeyea ukeátinekene, koánemaka yara koeku kó'oyene, víkoro'ixinovopi vo'oku iké'itukexi ne hána'iti xináko, koane itíkovone nâti kó'oyene. ¹⁸Koati yupihovó koetínehiko ímaikinovopi ne xanéhiko ya póhutihiko poké'e, koêkuti óvohikoku yara kúveu mêum. Itea simóvone kaxena ipíheponope, kaxena namúkopeamaka ésa'i kixoku itúkeovo ne ivokóvotínehiko, koane kaxena ápeyeamaka námoepo ne yovóxe, enepohikone porófeta koyúhóti yemó'u xapa xâne, yoko uhá koêti ne kesása'iuo, koánemaka ne uhá koeti teyópiti, enepone payásotíhiko, koane ákoti apayáso. Koati kaxéanamaka itíkopinoá ésa'i ne xanéhiko koesáyu'ixoti ovâti ra poké'e —koénehiko.

¹⁹Yane imíhe'okone ne sasá'iti kúveu ya vanúke koane iyúseyea neko sasá'iti káxau, enepone árkana alíansa. Yane apé koéne êno ipixéneoneoti yoko xururúkoti, koane iyuyôti poké'e, yoko êno evêke.

Koeku sêno yoko ndarâgaum

12 ¹Yane apé koene hána'iti iyupánevoti vanúkeke, sêno kutí koeti ko'ipópoti káxe, koane ápemaka kohê opékuke hêve. Ápemaka kôroana tutíkuke apêti nduse koeti hékereya. ²Ihaífkoti neko sêno. Koati ya'íxoti vo'oku ohóne ne xe'éxa ye'éxovotíne ipúhíkea.

³Ina apépomaka po'i iyupánevoti vanúkeke, êno hána'iti harará'oti ndarâgaum. Enepone koímaiti hó'openo, seti koe tûti yoko yehí koe sévereína. Aínovohiko apêti kôroana neko tûti. ⁴Ito káhakea ênoti hékere vanúkeke ya íhi, ina kuríhíkoa poké'eke. Enepone ye'akeye hékere káhae, hane koéneye: Eneponi ihaxáka ne uhá koeti hékere apêti ya mopo'âti iháxakoku, mani póhuti iháxakoku yane mopo'âti íto káhakea. Yane xe'ó kóyene ne ndarâgaum nonékuke ne sêno ye'ékotíne ipúhíkea xe'éxa, kuxeâti ipúhíkea ne xe'éxa motovâti níkea.

⁵Yane ipúhícone xe'éxa neko sêno, hóyeno kalivôno. Yoko énomonemo pahukô uhá koeti xâne, koêkuti poké'e óvohikoku yara kúveu mêum. Ákomo itoâti okópea. Ina hú kixokóno omópeokono ne kalivôno xoko Itukó'oviti ya xoko ivátakoku natíxea vanúkeke. ⁶Kene ne sêno, kohó'ipo ya mêum ákoti apêti xoko kousookinoake Itukó'oviti óvea, ímoakumaka kátarakea kúveu mili duzentu sesenta koeti káxe.

⁷Yoko ápe isukókoti vanúkeke, Míke yoko po'ínuhiko ánju ha'íne okopâti ne ndarâgaum yoko ánjuhiko ovóxe. ⁸Évokovo ne ndarâgaum yoko ánjunahiko. Ákone omótovahiko óvea vanúkeke. ⁹Yane kópuhíkokono ne hána'iti ndarâgaum. Énomone neko kúxoti koéxoe iháxoneti Ndeâpu, enepone Satánae, enepone yómoti aúpu'íkea uhá koeti xâne yara kúveu mêum. Kuríkokono poké'eke ixané kixókono ánjunahiko.

¹⁰Yane ngamone êno hónoti emo'úti inu'íxoti vanúkeke koêti:

—Kó'oyene, simóvone kaxéna koíteovaku Itukó'oviti ra xanéna, yoko éxokea hána'iti xunáko itúkeovo énomonemo natixô. Kaxéanamaka éxokeovo ápeyea xunáko pahúkea ne Kristu, enepone noívokoe, vo'oku kópuhíkeokono

vanúkeke ne Satánae, enepone áhati koyúhoyea itúkeovo pahukóvoti ne po'inu uti xoko Jesus, koyúhoti motókeyea ipíhoponeokonohiko vo'ókuke. Káxe, yóti kíxoixeaneye yúho nonékuke Itukó'oviti. ¹¹Itea ítoanehiko po'inu úti vo'oku itína ne Xe'exe Su'úso kixonéti, enepone ikó'iparaxokonoke Itukó'oviti yaneko porexópo ésa'i kotúyopea pahunévoti. Ítoanehikomaka vo'oku ikána'uxeahiko emo'u Itukó'oviti ya xokóyoke. Muhíkova inonéxinovohiko pevóti vo'oku ítuke Itukó'oviti, usokó kóyehiko koépekeokono. ¹²Kó'oyene, oránane ápeyeya hána'iti elokékoti okovóti vanúkeke. Aélokeneoxo yokóvo uhá ketínoe ováti ne vanúke. Itea hána'itimo tiveko koekúti yara kúveu mêum, koáne ya xoko mar vo'oku evésekone ne Ndeápu xepákukenoe, yoko yupihovó koéne ímaikeyeovo. Koáhati exoátine ákoyeane axú'ina kaxena ko'ítukepe.

Koêku ne sêno hokó'ixoane ndarâgaum

¹³Noixoâne ndarâgaum kuríkeokono poké'eke, yane turíxovone hóko'ixea ne sêno koxe'éxati hóyeno kalivôno. ¹⁴Itea hane poréxokono sêno pi'áti kevi hána'iti hó'openo ôti, enepone iháxoneti ágea, motováti ó'yeya yonópoti ya mêum ákoti apêti. Énomonemo óvoheixo kátarakeokono ya kúveu mopo'áti xoénae meyá koêti xoko ákoyeaku itápana ndarâgaum. ¹⁵Yane ápe koati ênoti úne ikéneke ne sêno, kópuhiu ndarâgaum pahákuke. Kutí koe huvêo ne úne kûre. Mani kaha'aínoati ne sêno má kíxeokono yane úne. ¹⁶Itea huvó'oxokono neko sêno, vo'oku taú kó'yeya ne poké'e, motováti yonópeaya heú koêti neko úne kutí koeti huvêo, ipuhíkeati pahákuke ne ndarâgaum. ¹⁷Yupihovó koéne ímaikeyeovo ndarâgaum neko sêno. Énomone pihíno isúkoponea haxa amósenopono neko sêno, enepohikone itúkoti páhoenovi Itukó'oviti vitúkea, uti xâne, enepohikone ikaná'uxoatimaka xokóyoke ne kaná'uti kixovókuti omínovike Jesus. ¹⁸Yane xe'ó koéne neko ndarâgaum xapa haríri xe'ókuke ne mar.

Koêku ne pi'áti hóyeno kutí koeti koati koyuvôrixovoti hó'openo

13 ¹Ikénepokemaka ra koekútihiko, noínjonemaka xâne kutí koeti koati êno koyuvôrixovoti hó'openo ukeáti úneke ya mar. Yehí koe sévereina, yoko seti koe tûti. Póhutihiko ne sévereina, ainovo apêti kôroana. Koane póhutihiko tûti, ápe iháya ihaxopeovoke kapáyasokopeovo, kutí kixopóvoti Itukó'oviti. ²Enepe xâne noínjone kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo, hane koéneye koxé'u muyo síni. Kene hêve, kúteane heve úrsu. Kene páho, kutí koe paho líyaum. Hane porexôa xunakóti ndarâgaum. Poréxoamaka ndarâgaum itúkeovo koati payásoti náti ênoti xunáko pahúkea. ³Yoko ápe póhuti tûti okó'okovoti xapa po'ínuhiko tûti. Yupihovó koe koêku neko óko'onevo. Mani énomone kutí'inoke ivokóvoti, itea íteova neko óko'onevo, unátipeane. Yupíhova iyúpaxeova uhá koeti xâne yara kúveu mêum, koane itúkea hókone vo'ókuke. ⁴Enepe ndarâgaum kutí kixo Itukó'oviti ne xanéhiko, vo'oku itúkeovo xokóyoke ne ndarâgaum úkea xunáko payásoyea neko kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo noínjone. Haina póhutine

neko ndarâgaum kutí kixokóno Itukó'oviti, itea koánemaka neko hóyeno kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo. Hara kôe ne xanéhiko yara kúveu mêum vo'ókuke:

—Ápeikopo po'ínu koati xúnati kuteâti xunáko râ'a? Kutí'ikopomo itôa okópea? —koéhiko.

⁵Enepone kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo, poréxokono yupíheovo kahána'ikopeovo yane koyúhoyea, koane yupíheovomaka kapáyasokeovo kutí kixopóvoti Itukó'oviti. Poréxokonoanemaka xunakóti pahúkea ya kúveu koarentai doi koeti kohê. ⁶Enepo koyuhóne, yupíhova kapáyasokeovo, koane koémoke'ekea Itukó'oviti yoko îha, koánemaka óvoku Itukó'oviti yoko uhá koeti ovâti ne vanúke xoko Itukó'oviti. ⁷Poréxokonoamaka isúkoponea ne kasása'iupohiko Itukó'oviti yoko ítea. Poréxokonomaka pahúkea oúkeke uhá koeti kó'iyevovoku xâne, koêkuti iháxakoku úkeaku, koêkutimaka kó'iyevovoku, koane koêkuti koêku ne yuhôti yúho, koane koêkutimaka poké'e óvohikoku yara kúveu mêum. ⁸Énomonemo hóko uhá koeti xâne ovâti ra kúveu mêum. Kutí kixoâti hikomo Itukó'oviti. Énomone neko xâne ákoti yutaxápu îha xoko yutóxovoku iha xâne ákotinemo hunókoku ópea xoko Itukó'oviti. Énomone neko koyuhópeti uso'íyeatinekene ne iha xanéya ukeâtine tumúneke ápeyea ra kúveu mêum, koyúhope ne Xe'exa Su'úso kixonéti, enepone itukópovoti ikó'iparaxokonoke Itukó'oviti yaneko porexópo ésa'i kotúyoepa pahunévoti.

⁹Koêkuti xâne kamoâti, ivávaka râ'a: ¹⁰Apêtimo xâne itokónoti iká'akeokono, yoko koati konokoâti hikomo vékea neko koekúti. Apêtimakamo xâne koépeuti ya hána'iti pirítau. Yoko koati konokoâti hikomakamo vékea neko koekúti. Énomone kónokino ákoyea kurí ixa kúveovo Itukó'oviti ne kasása'iupo, koane ákoyea kamúya'ika isóneu ikéneke Itukó'oviti.

¹¹Ina apémaka noínjone, po'ímaka kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo ukeâti ra poké'e. Pí'a sévereina nê'e. Yoko hane koéneye koxé'u, muyo su'úso. Ítea enepone emó'u, kutipasí koe emo'u ndarâgaum. ¹²Kúteane xunáko neko inúxoti xâne noínjone kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo, epó'oxo koati ovóxe nekôyo, itukoâti ne páhoenoa itúkea. Yoko enepone pí'ape xâne noínjone, enepone kuteâti koeku komúyoyea su'úso, koati itokúxeati okóvo ne uhá koeti xâne yara kúveu mêum kutí kíxea Itukó'oviti neko inúxoti noínjone, enepone hóyeno kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo, enepone unatípeatimaka óko'onevo mani koépekeokono. ¹³Enepone pí'ape koati koyuvôrixovoti xâne noínjone, enepone kuteâti koeku komúyoyea su'úso, ito itúkea koekúti hikomo ákoti noíxeokonoku, iyupaxó kixoti xanéhiko. Muhíkova iháxikea irúmene yúku ukeâti vanúke evesékoati ra poké'e nonékuke xanéhiko, itúkoa nê'e. ¹⁴Énomone aúpu'ikino xanéhiko ovâti ra kúveu mêum, vo'ókuke neko iyupánevoti ítuke nonékuke neko inúxoti koati koyuvôrixovoti xâne noínjone, úkeakumaka xunáko itúkea iyupánevoti. Enepone pí'ape xâne noínjone, enepone kuteâti komúyoyea su'úso, pahúkoamaka ne xanéhiko yara kúveu mêum ípoyea okóvo neko inúxoti koati koyuvôrixovoti xâne, eneponeko iteôvati ne mani koépekeokono vo'oku óko'onevo ya hána'iti pirítau. ¹⁵Yane poréxokonomaka

xunáko itúkea ómixekuyeovo neko ipunéti, okóvo neko inúxoti koyuvôrixovoti xâne noínjone, kutí'inoke koyúhohi neko ipunéti. Yane koépekexo uhá koeti xâne ákoti hakâ, enepohikone ákotimaka kutí ixâ Itukó'oviti. ¹⁶Eneponê'e, pahúkomaka uhá koeti xâne, payásoti koane ákoti apayáso, iríku koane ákoti apeínoati, akaúti yoko po'ínuhiko xâne ákoti akutêa koeku akaúti, itúkinokono hoenáxovopeti éxopeke vô'u, áko'o itukovo inúkuke, ¹⁷motovâti ákoyeane vanêxa koane ákoyeanemaka akávane enepo hákoti itukínokono hoénaxovope îha ne inúxoti koati koyuvôrixovoti xâne, áko'o itukovo númeruna îha.

¹⁸Enepone koekúti, konókoti êno exóneti motovâti éxeokono kixó'ekone. Koêkuti xâne koati ko'isóneuti, ivávaka númeruna ne koyuvôrixovoti xâne kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo, vo'oku enepone númeruna, koati îha hóyeno kixó'eko. Ênomone ne númeru, seisentu sesentai sei.

Akene koítovonehiko Itukó'oviti

14 ¹Ikénepokemaka nê'e, ina noeménjo, noínjoamaka ne Xe'exa Su'úso kixonéti, enepone ikó'iparaxokonoke Itukó'oviti yaneko porexópo ésa'i kotúyoepa pahunévoti. Yoko xe'ó koyéti oúkeke ne hána'iti mopôî koéhati Síyaum. Hane kahá'inehiko, sentu koarentai koaturu koeti mili xâne. Póhutihiko, anêko îha ne Xe'exa Su'úso kixonéti, yoko îha Há'a, enepone Itukó'oviti, yutoxóvoti inúkuke. ²Yane ngamone emo'úti inu'íxoti vanúkeke. Kutí koe emo'u êno hunôti úne, koane emo'u koati hónoti xururúkoti. Hanemaka koéneye, emo'u óxokena ne oxotíhiko árapa. ³Enephikoneko sentu koarentai koaturu koeti mili xâne, aínovohiko imokóvoti inámati akenéti koeku xe'okó kóyeyea nonékuke ivátakoku Itukó'oviti natíxea, koane nonékuke ne koaturu koeti ehevókovoti, ko'isóneutimaka kuteâti xâne, yóko'omaka nonékuke ne vinti koaturu koeti xâne teyonéti inuxínoti ítuke Itukó'oviti. Yoko ako po'i itoâti éxea akéne neko sentu koarentai koaturu koeti mili koítovone Itukó'oviti xapákuke xâne yara kúveu mêum, ákoti itukápahiko. ⁴Enephikonê'e, aínovo koati sasá'iti, ákoti ikapítí'ikapu ya kapíneyea sêno ákoti itukapu koati yêno. Koêkuti yónoku ne Xe'exa Su'úso kixonéti, anêko ikéne hokó'ixoatihiko. Aínovohiko koítovone Itukó'oviti ya xapákuke xanéhiko yara kúveu mêum, motovâti itúkeovo haxakínovotihiko Itukó'oviti, koane haxakínovoti ne Xe'exa Su'úso kixonéti, kuteâti koeku haxákinovo Itukó'oviti ne ha'i nonéti, inúxoti itóvo, itukókono ikó'iparaxokonoke Itukó'oviti. ⁵Enephikonekóyo, aínovomaka ákoti semékekexeaku, ákotimaka óvaku kopítí'ikea.

Emo'u ánju inu'íxoti vanúkeke

⁶Yane ínamaka noínjo po'i ánju. Ako malíka ya kuku vanúke véko koyúhoyea ne inámati ihíkauvoti ákoti uké'eyeaku íhae xoko Itukó'oviti. Xapa xanéhiko yara kúveu mêum koyúhoa, koêkuti poké'e óvohikoku yara kúveu mêum, koêkutimaka iháxakoku úkeaku, koêkutimaka kó'iyevoku yuhôti yúho, koane koêkutimaka kó'iyevoku neko xâne.

⁷Koati kohonókoti emó'u kó'iyea:

—Tiya Itukó'oviti, kepáyasakinoemaka îha, vo'oku simóvone kaxena yúhoikopeaku Itukó'oviti ne xanéhiko yara kúveu mêum vo'oku kixoku itúkeovo. Ihéyu'ikamaka Itukó'oviti, enepone pahukoâti ápeyea ne vanúke, koáne ne poké'e, koánemaka ne úne xoko mar, yoko uhá koeti úkeaku úne —koéne.

⁸ Yane apé koénemaka po'i ánju. Hara kôe:

—Uké'exokonone ne Mbabílonea. Koati uke'êxokonotine neko hána'iti pitivóko. Enepone yupíheovo váherexea kixoku itúkeovo koane ákoyea asása'i, hane koéneye koati êno xúnati víyum póneake énoyeova ne uhá koeti xâne, koêkuti poké'e óvohikoku yara kúveu mêum —koéne.

⁹ Yane ápemaka po'i ánju, mopó'apene. Koati kohonókoti emó'u kó'iyea:

—Koêkuti xâne kutí kixoâti Itukó'oviti ne hóyeno kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo, koáne ne ipunéti okóvo, énomone neko xâne apêtimaka hoénaxovope nekôyo inúkuke itukovo vo'ókuke, ¹⁰ koati xúnatimo ne ímainevo Itukó'oviti ipihápanahiko. Kutí koetímo koati êno xúnati ekâti íyukoakehikomo Itukó'oviti. Yupihóvotimo koítoponeovo kotíveti nonékuke ne sasá'iti ánjuhiko koane nonékuke ne Xe'êxa Su'ûso kixonéti. Ipihóponokonotimo ya yúku xané kixoti énxofere, enepone ikotúxoateoxo ne yúku. ¹¹ Ákomakamo uké'eyeaku íkurihea ne yúku ikóitoponoatihiko kotíveti. Káxe, yóti kó'iyeanemoye koítoponeovohiko kotíveti ákotinemo amámika. Énomonemo kixókono ne uhá koeti xâne hokoâti ne hóyeno kutí koeti koyuvôrixovoti hó'openo yóko'o ne ipunéti okóvo, kutí kixoâtimaka Itukó'oviti. Énomone ne xâne apêtimaka hoénaxovope îha neko hóyeno xokóyoke.

¹² Énomone kónokino kóxuna'ixeovo ne kasása'iupo Itukó'oviti ákoti kamuyá'ika isóneu. Énomone ne itúkutihiko páhoenoa Itukó'oviti itúkea koane kuvóvotihiko Jesus —kôe.

¹³ Yane ínamaka ngámo emo'úti inu'íxoti vanúkeke, kixónuti:

—Hara yitáxa: Ukeâti kó'oyene, koati yupihóvotimo unako koêku ne ivohíkovoti kuvóvoti Vúnae —kixónu.

—Koati kaná'uteoxo —kôe ne Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti —vo'oku motovâti ómomikopeahiko ítuke komomíkoati nóvo, koane xané kixopâtimaka ne únatinoe ítuke —kôe.

Koêkumo ne xanéhiko yara poké'e simapúne hunókoku ra mêum

¹⁴ Yane ina noeménjo. Hane noínjo kapási hóhopu koyêti yoko vatá koyêtiya ikútipasikoponovoviti, uti xâne. Ápe kôroana tutíkuke ainóvoti ôro. Kene vo'ókuke, ápe ómo'ixone, xopilókoti héheu koyêti. ¹⁵ Ápemaka po'i ánju ipuhíkeati xokóyoke ne sasá'iti kúveu vanúkeke. Ina vaukôa neko vatá koyêti xoko kapási. Koati hónoti vaúkea. Hara kíxoá:

—Yámame ne xepílokotina motovâti véyeovo ne ha'i nonéti, vo'oku simóvone kaxena veyóvope. Koati itóvotine, konókotine véyeovo —kíxoane.

¹⁶ Yane ípíhone xopilokotina yara poké'e ne vatá koyêti xoko kapási, veyoâtine ne ha'i nonéti ovâti ra poké'e.

¹⁷Ínamaka ipuhíkea po'i ánju xokóyoke ne sasá'iti kúveu vanúkeke. Ápemaka xopílokotina koati héheu koyêti.

¹⁸Ina apé'ikomaka po'i ánju ipuhíkeati xokóyoke ne áta, enepone imókonoku ikó'iparaxokonoke Itukó'oviti. Yoko énomone exêa koêku ne yúku. Koati hónoti emó'u vaúkea neko po'i ánju omó'ixoati ne heú'iti xopilókoti. Hara kíxoa:

—Yáma ne heú'iti xepílokotina. Pihéne ítixea ne kutí koeti putí'uhiko ha'i úva xúveke, vo'oku usó kóyene ítixeovo —kíxoane ánju, koyúhote koêku ne xanéhiko ovâti ra kúveu mêum.

¹⁹Yane ípihoane ánju ne xopílokotina yara poké'e. Ina veyôa ne kutí koeti ha'i úva xúveke, enepohikone xâne ovâti ra kúveu mêum. Yane kutí kíxoa kurikoâti hána'itike tángi kótikovoku ho'o úva, kixo'êkoti koati xúnati ímainevo Itukó'oviti.

²⁰Enepone kótikovoku úva kixonéti, enepone ípihoponokonoku xanéhiko, meúkeke ya pitivóko óvo. Koati ênoti íti ipuhíkeati. Hane itóvoku upénoko ne íti, poéha méturu meýá kôe, yoko mopó'a séndu kílomituru yónoku húnea neko íti.

Koêku ne ípihoponopemo Itukó'oviti hunókokuke ra mêum

15 ¹Apé koéne noínjone vanúkeke, koati hána'iti iyupánevoti. Ápe seti koeti ánju exeâti koêku neko seti koeti koati hunókoku ípihoponope Itukó'oviti, enepone koúsokovo ímainevo.

²Yane ina noínjo koekúti kutí koeti mar, itea haina úne, ainóvoti víduru anahíxovoti yúku. Ápe xâne xe'okó koyêtiya iteóvoti neko xâne kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo yóko'o ne ipunéti okóvo, koáne ne númiru kixo'êkoti íha. Enepohikoneko xâne, ápehikomaka húxo árpa, poréxoake Itukó'oviti. ³Yoko hane imókovohiko akene Muíse, ovuxe Itukó'oviti nóvo, yoko akéne ne Xe'exa Su'úso kixonéti. Hara koéhiko:

—Imáko itúkinovo koati hána'iti, koane koati motovâti iháyu'ikeokono ne ítike, iti Vúnae Itukó'oviti, iti apêti xunáko pahúkea uhá koêti. Koati kaná'uti, koane koati ponóvoti ne kixeku itíkivo, iti natina uhá koeti xâne, koêkuti poké'e óvohikoku yara kúveu mêum. ⁴Kutí'ikopomo ako teyapî? Kutí'ikopomakamo ako kapayásaka íhe, iti Vúnae? Vo'oku poéhane íti itukóvo koati sasá'iti. Énomone simínopimo ipúyukexoponea nenékuke ne uhá koeti xâne, ukeâti uhá koeti koêkuti poké'e óvohikoku yara kúveu mêum. Vo'oku koati iyúseoti ne ponóvotinoe ítike —koe akéne.

⁵Ikénepoke ne koekútihiko, ina ngomomâ, noínjoane imíhe'okeyane ne sasá'iti kúveu, óvoku ne tabenáku lu ya vanúkeke. ⁶Enepohikone seti koeti ánju exeâti koêku ne seti koeti ípihoponope Itukó'oviti, hane ípúhihíkea xokóyoke neko sasá'iti kúveu. Aínovo ko'ípóvoti líyum, koati hóhopu koyêti ipovóti. Ina uhápu'i neko ípovo. Ápemaka ho'êti, ainóvoti ôro, vekeâti xa'ákukehiko. ⁷Ina apê póhuti yane koaturu koeti ehevókovoti, ko'isóneuti kuteâti xâne, poréxoti enovópeti xoko póhutihiko neko seti koeti ánju. Enepone enovópeti, aínovo ôro, yoko puhí koati ímainevo Itukó'oviti, enepone kóyekutine ápeyea ákoti hunókoku. ⁸Yane kopúhíkua êno úhe'ene Itukó'oviti yoko xunáko neko sasá'iti kúveu. Kutí koe

êno kuríhoe ipuhíkone. Yane ákone itoâti ûrukeova imókonemo kausákapu ne seti koeti ipíhponope Itukó'oviti, ómonehiko ne seti koeti ánju.

Seti koeti kixoku koeku ímainevo Itukó'oviti

16 ¹Ina ngámo koati hónoti emo'úti inu'íxoati ne sasá'iti kúveu, yuhó'íxoati ne seti koeti ánju. Hara koe yuhó'inoa:

—Pihéneoe yara kúveu mêum. Yávaka ovâti ne seti koeti enovópeti, enepone ímainevo Itukó'oviti —koéne yuhó'inokono.

²Yane pihóne ne inúxoti ánju óvokea ómone ovâti ne enovópeti. Óvokoane yara poké'e. Yane ipúhíhikoane êno koímaitinoe kotíveti uka'áti muyókuke neko xanéhiko apêti hoénaxovope itúkeovo xanéna ne hóyeno kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo, enepohikoneko ipuyúkexinoatimaka ne ipunéti okóvo.

³Yane óvokoane pí'ape ánju ne ómone ovâti ne enovópeti. Xoko úne ya mar óvokoa. Yane sá'iri'okopovone íti ne úneya. Kutí koe itina ivokóvoti neko úne. Heú koe ívohikeovo ovâti neko úne.

⁴Ina ovokoâmaka mopó'ape ánju ne ómone ovâti ne enovópeti. Hane óvokoa ya xoko uhá koeti huvêo yoko xoko óvokuhiko uke úne. Yane sá'iri'okopovonemaka íti ne uhá koêti neko úne. ⁵Ina ngamôa emó'u ne ánju exeâti koêku ne úne. Hara kôe:

—Iti koati ponóvoti yane kixeku ipíheponi xanéhiko, iti kóyekutine ápeyea ukeátinekene koánemaka kó'oyene, iti koati sasá'itimaka. ⁶Koáhati énomonehiko ovokêa itína ne kesása'iupe, koane itína ne porófetahiko koyúhote yemó'u xapa xâne. Vo'oku kixoku itúkeovo, énomone itíkinoahiko énoyeovo íti, vo'oku koati motokeâti kíxeokononeye —koéne yúho neko ánju.

⁷Ina apê po'i emo'úti ngámone inu'íxoati xokóyoke ne áta, enepone imókonoku ikó'iparaxokonoke Itukó'oviti. Hara kôe:

—Iti Vúnae Itukó'oviti apêti xunáko pahúkea uhá koêti, koati kaná'uti yoko ponóvoti ne kixeku ipíheponi xanéhiko —kôe.

⁸Yane óvokoanemaka koáturuxope ánju ne ómone ovâti ne enovópeti. Xoko káxe óvokoa. Yane ápe xunako káxe oró'okea xanéhiko ya otúko. Yoko kutí koéne otuko yúku. ⁹Yupíhovó koe oró'okea xanéhiko neko êno otúko. Yane koati ihákotihiko Itukó'oviti apêti xunáko pahúkea ne kotíveti ipíhponope. Ákohiko ikátivexa isóneuke ne váhere ítuke, koane ákohikomaka iháyu'ika Itukó'oviti.

¹⁰Ina ovokôa sínguxope ánju ne ómone ovâti ne enovópeti. Hane óvokoa xoko ivátakoku natíxea ne hóyeno kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo. Yane hahakú koéne uhá koeti natíxoku, koane arúxukoponea nêne neko xanéhiko vo'oku êno hána'iti tiveko koêku. ¹¹Yane koati ihákotihiko Itukó'oviti íhae vanúke vo'ókuke ne êno tiveko koêkuhiko, koane vo'oku êno úka'a. Ákohikomaka ikátivexa isóneuke, koane ákohiko kuríkapa ne váhere ítuke.

¹²Ínamaka ovokôa seíxope ánju ne ómone ovâti ne enovópeti. Xoko hána'iti huvêo koéhati Eúfarate óvokoa. Yane ítikovo neko huvêo, kousókinoatine

vékoku ne nâtihiho ukeâti úkeaku ihâroti. ¹³Yane noínjonemaka mopo'âti váhere xunakóti ukeâti xoko Satánae. Hane koéneye hána'itihiko verékeke. Pahákuke neko ndarâgaum ipúhikea po'ínu. Kene po'ínu, pahákuke neko hóyeno kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo. Kene po'ínu, hane ipúhikea pahákuke neko hóyeno koyúhóti koekúti âvoti simâpu kaxéna, itea haináya xunákoke Itukó'oviti itea ya váhereke xunakóti. ¹⁴Aínovohiko ndémoniu, ovóxe Satánae nekôyo. Aínovo itukenati iyupánevoti. Hane yonóhiko xokóyoke ne nâtihiho ya uhá koêti ra kúveu mêum, maka ha'úxanehiko, kaha'aînoatihiko usokó kóyeyea ya kaxena okópeaku Itukó'oviti, yaneko êno hána'iti teyonéti káxe hoénaxone Itukó'oviti, enepone apêti xunáko pahúkea uhá koêti.

¹⁵“Yakámokeno: Nzimotímo kuteâti kixónvoku oméxoti xoko ákoyeaku kuxoâti símea” koe Vúnae. “Koati únatimo koêku ne xâne ixómoti noiméxoponu, enepohikone kutí koeti apêti ípovo muyókuke kuxópoti únae, maka hákone kutí kôe urápiti koane hákonemaka téyapana vo'ókuke” koéne.

¹⁶Yane ho'úxone uhá koeti nâtihiho neko mopo'âti ndémoniu. Ho'úxoane xoko óvoku isukókoti iháxoneti Aramajêdom ya emó'uke ebaraíku.

¹⁷Ina ovokôa sétixope ánju ne ómone ovâti ne enovópeti. Kuku vanúke óvokoa. Yane apé koéne êno hónoti emo'úti inu'íxoati yane ivátakoku Itukó'oviti natíxea xoko sasá'iti kúveu vanúkeke.

—Kóusokovone —koéne.

¹⁸Yane apé koénemaka êno ipixéneneoti koane emo'útihiho yoko xururúkoti. Ápemaka êno xúnati iyuyóti poké'e, ákoti kuteâti ukeâti inâ apé xâne yara poké'e. Koati yupihóvati xunáko, koane ako malíka yónoku ne iyúyoyea poké'e. ¹⁹Mopó'a iháxakoku neko koati hána'iti pitivóko itáhineyeya. Koánemaka pítivokona po'ínuhiko xâne xoko póhutihiko poké'e óvohikoku yara kúveu mêum, heú koénemaka itáhineyeya. Énomone kíxoá Itukó'oviti ipíhóponea ne hána'iti pitivóko iháxoneti Mbabílonea. Enepone ipíhóponeake, kutí kôe êno váhere ekâti súsuva koyêti, nókone heú kíxea énoyevahiko. Énomone koéneye neko koati xúnati ipíhópone Itukó'oviti. ²⁰Má koépone neko uhá koeti kálíhunoe poké'e kukúkeke úne koánemaka ne koati hána'itinoe mopô. ²¹Ápemaka êno pú'itinoe evêke ukeâti vanúke irihíkovoti oúkeke neko xanéhiho. Itópono koarenta koeti kílu póhutihiko íyeu neko evêke. Koati ihákotihiko Itukó'oviti ne xanéhiho vo'ókuke neko êno pú'itinoe evêke ipíhóponeake Itukó'oviti. Koati yupihóvati koímaiko neko ipíhópone.

Íhokokono sêno ákoti téyapana ne xanéhiho ovâti ne hána'iti pitivóko

17 ¹Ina keno'ókinonu yúhoikoponeonu póhuti yane seti koeti ánju apêti enovópeti ómo'ixone. Hara kixónu:

—Yókone, enjókopeatine kixókonokumo ipíhóponeokono ne ihókoneti senohí koeti ákoti téyapana, enepone ivatákoti xoko ênoti úne. ²Hána'iti ikópiti'ikopeovo ne pahúkotihiko ya uhá koêti ra kúveu mêum koeku hokópeahiko ne váhere kixoku itúkeovo nekôyo. Enepone ákoyea malíka yónoku

váherevoko ne ihókoni tãno ákoti téyapana, hane koéneye koati xúnati ekãti póneke uhá koeti xãne yara kúveu mêum. Epó'oxo kutí koénehiko ikohíhiuti uhá koêti ne xãne yara kúveu mêum koeku hokópea váhere kixoku itúkeovo.

³Yane omó kixo ongóvo ne ánju ya mêum ákoyeaku apêti. Énomone noínjea neko sêno. Hane ivú'ixo êno koyuvôrixovoti harará'oti hó'openo apêti ya uhá koeti múyo yutoéti kapáyasokopovo, itúkovi Itukó'oviti. Ápemaka seti koeti tûti yoko yehí koeti sévereina.

⁴Eneponeko sêno noínjone, koati kalísoti híyeu ne ípovo hararáhiti yoko homomóhiti, koane yupíhova êno iyóyonevo, itukéti ya ôro, koane uhé'ekotinoe uhá'iti mopô, yókó'omaka ne iháxoneti pêrula. Yoko ápe enovópeti ainóvoti ôro vo'ókuke, puhí-puhí koeti koekúti yupihóvoti ákoyea aúnnati, yoko koekútihiho koati váhere nonékuke Itukó'oviti, enepohikone uhá koeti kixovókuti katávokoti xãne ya hókea Itukó'oviti, enepone kutí koeti koeku sêno katávokoti ima po'í xãne itáíkoati itúkea váhere xokóyoke. ⁵Yoko ápe íha yutoxóvati inúkuke neko sêno apêti he'ono'ú koeti kixó'ekone. Hara koêti neko íha: “Koati hána'iti ne Mbabílonia, úkeaku uhá koeti itukeóvoti kuteãti kixoku itúkeovo ne sêno ákoti téyapana, koane úkeakumaka uhá koeti po'ínuhiko kixovókuti yara kúveu mêum yupihóvoti váherexea nonékuke Itukó'oviti” kôe ne íha. ⁶Ina noínjôa neko sêno kutí kó'iyea kohíhiti, itea haina vo'oku xúnati ekãti. Koati vo'oku enó'iyea óvokea itína neko kasása'upohiko Itukó'oviti, koãne ne koyúhiti koeku Jesus. Noinjoãne neko koekúti, koati êno hána'iti iyúmbaxeova. ⁷Ina kixônu neko ánju:

—Na koeti yupíhinova iyípaxivoa ne koekúti? Ngoyuhó'inopeatine ne he'ono'ú koetí'iko kixó'ekone ne sêno yoko kixó'ekone ne ivú'e, enepone êno koyuvôrixovoti hó'openo apêti seti koeti tûti yoko yehí koeti sévereina. ⁸Eneponê'e, ápene yanekóyoke, itea yara koeku kó'oyene ákone iyúsea. Yoko ye'éxopovotinemaka ipúhikopea xoko êno koímaiti yoko upénoti uhôro ínati haháku iká'akokonoku. Yane uke'éxokonotinemo. Iyupáxovatimo xanéhiko ovãti ra kúveu mêum, enepohikone ákoti yutaxápu íha ya koyúhopeke Itukó'oviti, yutóxovoku iha xãne yonopãti xokóyoke. Yoko enepone ihãe yutoxóvotiya, ukeátine inã apê ra mêum usó'iyeaneya. Yupihóvatimo iyúpaxeova xanéhiko naixã neko êno koyuvôrixovoti hó'openo, enepone apêti yaneko káxehiko pihotíne itea akó'otine iyusêa yara koeku kó'oyene, itea apépotikomakamo.

⁹—Enepora ngoyúhoinopikemo kó'oyene, konókoti ênoti exóneti. Harã'a: Enepona seti koeti tûti ne êno koyuvôrixovoti hó'openo, hane kixó'eko seti koeti hána'itinoe mopô iváta'uxoku ne sêno. Kene ne seti koeti mopô iváta'uxoku, seti koeti nãti kixó'eko. ¹⁰Ya xapákuke ra seti koeti nãti, pihóne singu koêti. Anéye póhuti pahúkoti kó'oyene. Kene po'ínu, avo simápu kaxena pahúkope. Itea enepo simapúne, ákomo axú'ina káxe yónoku pahúkea. ¹¹Kene ne êno koyuvôrixovoti hó'openo neíxone, enepone apêti yaneko káxehiko pihotíne, itea akó'otine iyusêa yara koeku kó'oyene, koati énomone ne oítuxope nãti ahe'ókopati neko sétixope, itea uke'éxokonotinemo nê'e.

¹²—Enepone yehí koeti sévereina neíxone, hane kixó'eko yehí koeti nâti âvoti xunáko pahúkea. Itea porexókonotimo xunáko pahúkea xané kixoâtimo ne kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo neíxone, itea ákomo ahíkapu yónoku pahúkeahiko, kutí koetímo kali póhuti ôra ápeyeamo xunáko pahúkea. ¹³Uhá koetíhiko ra yehí koêti, kutikokó koetímo isóneu. Porexópatimo ne payásokohiko yoko xunákohiko pahúkea xokóyoke ne hóyeno kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo. ¹⁴Enepohikonê'e, okopâtimo xapa isukókoti ne Xe'exa Su'úso kixonéti, enepone ikó'iparaxokonoke Itukó'oviti yaneko porexópo ésa'i kotúyoepa pahunévoti. Itea enepohikonekôyo, itoâtimo Xe'exa Su'úso kixonéti, vo'oku énomone itukóvo Únae uhá koeti payásotihiko pahúkoti. Koane koati énomonemaka itukóvo ne koati payásoti nâti ya uhá koeti po'ínuhiko nâti. Koáne yaneko íteaku, kaha'ínepoatimo iháxiupohiko Itukó'oviti, enepohikone hokoâti ákoti kamuyá'ikapu ikéneke.

¹⁵Ina kixonúmaka ne ánju:

—Enepone êno úne neíxone, ivátakoku ne ihókoneti senohí koêti ákoti téyapana, hane kixó'eko êno kó'iyevovoku xâne, enepohikone ákoti yumaxápu xâne ya uhá koeti poké'e óvohikoku yara kúveu mêum, koêkuti kó'iyevovoku yuhôti, yuhóhiko. ¹⁶Enepone ihókoneti yehí koeti sévereina koáne ne ihókoneti êno koyuvôrixovoti hó'openo, yupihovó koetímo ahúxukinova okóvo nekôyo, enepone senohí koêti ákoti téyapana. Heu-heú kixeâtilihikomo véyea apeínoati nê'e. Kutí kixoâtimo kamahúpikoati. Koane kuteâti kíxoaku ipúhokovoti hó'openo ne ísoe enepo níkêa nâum, énomonemakamo kíxoaneye. Ínamo uke'éxa ya yúku. ¹⁷Koáhati Itukó'oviti itukínoamo isóneu kutí'inoke kixoâtinemoye. Yoko enepohikoneko pahúkoti, kutikokó koetímo isóneu poréxoepa xunáko pahúkea xokóyoke ne ihókoneti êno koyuvôrixovoti hó'openo imókonemo kausákapu uhá koeti yuho Itukó'oviti.

¹⁸—Yoko koati hána'iti pitivóko éxoti koeku uhá koeti pahúkotihiko yara kúveu mêum, ene kixó'eko neko sêno neíxone —kíxoane ánju ne Xuâum.

Kixókonokumo uke'éxakana ne hána'iti pitivóko

18 ¹Ikénépoke ra koekútihiko, noínjone po'i ánju apêti xunáko pahúkea, evesékoti ukeâti vanúke. Uhapu'i-uhapu'í kixo poké'e ne êno úhe'ene uhápu'ine ne ánju. ²Ina kohonóko emó'u vaúkea. Hara kôe:

—Koati uke'éxokonotine ne hána'iti pitivóko iháxoneti Mbabílonea.

Itúkopovone óvoku uhá koeti kó'iyevovoku ndémoniuhiko, enepohikone ovoxé Satánae itúkoti uhá koeti kó'iyevovoku váhere koekúti. Ópokunemaka uhá koeti koêkuti kó'iyevovoku hó'openo ôti koati váherehiko koane kotirínaneti.

³Kixínokonokeneye ne pitivóko vo'oku ákoyea malíka yónoku ne váherevoko xanéhiko ovâti. Koati hána'iti kátavokea po'ínuhiko xâne ya hókea Itukó'oviti kuteâti koeku sêno kátavokea ima po'i xâne itaíkoati itúkea váhere xokóyoke. Enepone váherevoko, kutí kôe koati xúnati ekâti íyukoke uhá koeti po'ínuhiko xâne yara kúveu mêum, koêkuti poké'e óvohikoku. Kene ne pahúkotihiko

yara pok'é'e, kutipasí kó'iyeamaka ne kixoku itúkeovo koeku hókea kixóvoku. Koánemaka ne kavánetihiko, koati iríkuxotihiko vo'ókuke ne xâne íhae neko pitivóko, vo'oku yupíheovo ikálisokeovo ya kohépitinoe koekúti —koéne.

⁴Yane ina ngámo po'i emo'úti inu'íxoti vanúkeke. Hara kôe:

—Ítínoe njanéna, ipíhiki ra pitivóko maka hákone kitipásea ya váherevokohiko, epó'oxo maka hákone ke'anépoahiko ya ipíhophoneokonoke, ⁵vo'oku yupíhovone koêku ne váhere kixoku itúkeovo. Kutí koe yupihóvotine pu'íxeovo ne váherevoko itopónotine vanúke, itúkopinoakemo Itukó'oviti ésa'i ne êno váhere ítuke. ⁶Yoko koati konókoti itúkopoinokono ésa'i ne váhere ítuke. Kuteâti kíxoaku váherexea ítuke, pi'á ákoe anú'ukea tivéko ne kixókonokumo. Enepone kutí koeti êno xúnati ekâti íyukoke po'ínuhiko xâne, koésayu'ixinokonokehiko, pi'á ákoe kuri'uxeovo xunáko ne íyukokonoke motovâti koésayu'ixeokononokamo. ⁷Kuteâti koeku yupíheovo kapáyasokeyo koane ikálisokeovo ya kohépitinoe koekúti, énomone ákoeneye yupíheovomakamo ipíhophoneokonono kó'oyene koane ikáxu'iyea okóvo. Vo'oku hara koé'epopo isóneupinovo: “Undi kutí koeti seno nâti vatá koyêti xoko ivátakoku natíxea. Ako kalíhuina indúkeovo kuteâti kixeóvovoti sêno ivokóvoti íma. Ákomo kalíhuina véngea tiú'ítike koekúti” koé'epopo isóneupinovo. ⁸Itea koati énomonemo kut'ino simoâti êno hána'iti tiveko koêku ya kúveu póhuti káxe, pevóti, koane hána'iti ikáxu'iyea okóvo, yoko hímakati. Ínamo arapúkuxa yúku, vo'oku koati xúnati ne Vúnae Itukó'oviti, enepone ipihóponoatimo —koéne neko emo'úti ngámone.

⁹Yoko enepone pahúkotihiko yara kúveu mêum kutipáseatihiko ya uhá koeti váhere ítuke koáne ya yupíheovo ikálisokeovohiko, hána'itimo ikótivexea koêku, koane iyókexinoatimo naixâne ne êno íkurihea ne yúku oropúkuxoati. ¹⁰Ákonemo malíka okínoakuhiko komómoyea, pikoâti ne ipíhophoneokonoke, koane kó'iyeahiko:

—Kotíveti, kotíveti koêku ne Mbabílonea, enepone koati hána'iti pitivóko koane yupihóvoti ukóponea. Ako oríko símea ipíhophoneokonoke —koénehiko.

¹¹Iyókexinoatimo uhá koeti kavánetihiko yara pok'é'e koánemo ikótivexea koêku vo'oku ákoyeanemo vanexeâtihiko ne vâne. ¹²Énomone ne koekúti kuteâti ôro, péhu, yoko uh'ékotinoe uhá'iti mopô, koáne ne po'i kó'iyevokú, enepone iháxoneti pêrula. Ina apémaka ne kalísotinoe ipovóti líyum, koánemaka ne koati únati ipovóti homomóhiti, koáne ne po'i kó'iyevokú, enepone sêta uháhiti, yóko'omaka ne koati únati harará'iti ipovóti. Anêkomaka uhá koeti kó'iyevokú koati únatinoe tâpoa, koane uhá koeti kó'iyevokú itukéti ya márfim, enepone kutí koeti opêti, koane itukéti ya koati únati tikóti yupihóvoti hepíko, yoko ya havâva, koáne ya po'i kó'iyevokú, enepone hiyá'iti havâva, koáne ya uh'ékoti mopô iháxoneti mármure. ¹³Ina apémaka ne kánela yoko po'ínuhiko kuteâti, enepohikone koughékoti nikokónoti, koáne ne úhetihiko ihopúnati yoko kohépitinoe xêru, enepone iháxoneti ísensu, koane ungoéntu yóko'o ne iháxoneti báusamu. Ina keno'ókomaka kuteâti víyum, yoko azeite, koane koati kalísoti tiríku, yoko po'i kó'iyevokú únatinoe tiríku.

Ápe po'ímaka vanêti kuteâti váka, su'úso, yoko kámo, koánemaka kôretahiko. Muhíkova ápeyea akaútihiko yoko po'i xâne vaneútimaka. Enepone uhá koeti vanêti kuteâti, uké'ene. ¹⁴Hara koe yúho ne kavánetihiko vo'ókuke:

—Itínoemeku ovâti neko pitivóko, áko'one neko êno únatinoe koekúti yopósi'ixone, koekúti ákoti omotóva yokóvo. Yévokoane uhá koêti neko kalísotinoe koekúti, kixovókuti yupihóvoti úhe'ekea. Áko'one, uké'ene, koati ákotinemo xepákuke —koénehiko.

¹⁵Enepone kavaneâtihiko neko koekúti, iríkuxeati neko vâne, ákomo malíka okínoaku komómoyea, pikoâti tiveko kixókonoku ne íhae pitivóko, koeku ixómoyea íyoinoa yoko ikótivexea koêku, koánemaka kó'iyea:

¹⁶—Kotíveti, kotíveti koêku ra koati hána'iti pitivóko, enepono kuteâti koeku úhe'ene sêno ko'ipóvoti koati kalísoti híyeu ipovóti líyum, koane po'ínuhiko koati únatinoe ipovóti homomóhiti yoko hararáhiti, kuteâtimaka úhe'ene sêno ênoti iyóyonevo, itukéti ya ôro, yoko uhé'ekotinoe uhá'iti mopô, koáne ne po'i kó'iyevoku, enepono iháxoneti pêrula. ¹⁷Ako oríko uké'exeokono heú koêti neko êno apeñoati —koénehiko.

Yoko ako malíkahiko okínoaku únaehiko hána'iti vatéke komómoyea. Kúteanemaka koêku ákoyea malíka okínoaku komómoyea neko avekoâtihiko, koane ivu'íxoatihiko yoko po'ínuhiko ko'ítuketi ya mar. ¹⁸Koeku noíxeahiko êno íkurihea ne yúku oro'ókoati ne pitivóko, koane kó'iyea yúho vaúkexea:

—Ápeikopo po'i pitivóko kuteâti hána'iko rã'a? —koéhiko.

¹⁹Ina purapú'íkopovohiko marípa, koane íyoinoa, yoko ikótivexea koêku, xaneâtihiko kóhonokea emó'u kó'iyea:

—Kotíveti, kotíveti koêku ra hána'iti pitivóko. Koati vo'ókuke ne ko'óvokutiya íríkuxinoko uhá koeti únaehiko ne hána'iti vatéke, vo'oku kixoku ikálisokopeovo neko xâne ya êno kohépitinoe koekúti vanéxone xokóyokehiko —koénehiko.

²⁰Itea itínoe ovâti ne vanúke, aélokene yokóvo vo'oku kixókonoku. Koánemaka itínoe kasása'iupo Itukó'oviti, aélokenemaka yokóvo, keánemaka itínoe ápostulu, páhoe Itukó'oviti koyúhoyea emó'u xapa xâne, keánemaka itínoe porófeta koyúhoti emo'u Itukó'oviti, vo'oku itúkopinopeane Itukó'oviti ésa'i neko váhere kixópikunoe.

²¹Ina apê koati xúnati ánju eherúkoti mopô kuteâti itóvoku êno pú'iti mopô ya au'ókopeti, ina kurikôa úneke xoko mar koane kó'iyea:

—Énomonemo kixókononeye ákoyea íyuhixakana uké'exeokono ne hána'iti pitivóko iháxoneti Mbabilonea. Ákonemo noíxeokonoku. ²²Ákonemakamo emo'u árpa oxóvotiya, koane emo'u po'ínuhiko huxôe kuteâti falaúta yoko torombéta. Ákonemakamo ko'ítuketiya koékuti kó'iyevoku itukéti. Ákonemakamo emo'u au'ókopeti. ²³Kúteanemaka uhápu'ine yúku kouhápu'íkopeti, áko'onemakamoya, koane emo'u noívu yoko noíva. Enepohikone kaváneti ovâti neko pitivóko yanekóyoke, koati hána'iti iríku ya uhá koeti po'ínuhiko kaváneti yara kúveu mêum. Enepono xâne ovâti neko pitivóko, koésayu'ixo heú koeti po'ínuhiko xâne yara kúveu mêum. Koati vo'oku ikálisokeovo yoko íríkuxea kutí'inoke itokónoti

uhá koeti xâne yara kúveu mêum, koêkuti poké'e óvohikoku. Ehane fyokeovahiko ne kixóvoku yoko ikútipasikeovahiko kixoku itúkeovo.

²⁴Yoko énomone ne pitivóko koati óvokovoku itina porófetahiko koyúhóti emo'u Itukó'oviti, koane itina po'ínuhiko kasása'iupo Itukó'oviti, yóko'omaka ne itina uhá koeti po'ínuhiko xâne yara kúveu mêum koépeuti kuteâtihiko.

Elokékoti okovóti ya vanúke

19 ¹Ikénepoke ra koekútihiko, ngamone koati êno hónoti emo'úti inu'íxoti vanúkeke kuteâti emo'u ênoti opoíkovoti xâne. Hara kôe:

—Iháyu'ikakana Vúnae Itukó'oviti. Koati énomone koitóvo xâne. Énomonemaka itukóvo hána'iti ihayú'uti, koane énomone apê uhá koeti xunakóti xokóyoke. ²Koati kaná'uti, koane koati ponóvoti ne ipíhponope. Vo'oku ipíhponoane Itukó'oviti ne xâne ovâti neko hána'iti pitivóko, enepone katávokoti xâne ya hókea Itukó'oviti kuteâti koêku sêno katávokoti íma po'i sêno, itaíkoati itúkea váhere xokóyoke. Koáhati énomone ikopíti'iko uhá koeti xâne yara kúveu mêum ya váhere kixoku itúkeovo. Ipíhponoane Itukó'oviti, itukópinoati ésa'i ne ovóxehiko koépekeu —koe emó'u.

³Ina koepómaka neko emo'úti ngámone:

—Iháyu'ikakana Itukó'oviti. Koáhati ákotinemo hunókoku ipú'ikea íkurihea ne yúku oropúkuxoati ne hána'iti pitivóko —koéne.

⁴Eneponeko vinti koaturu koeti xâne teyonéti inuxínóti ítuke Itukó'oviti, yóko'o ne koaturu koeti ehevókovoti, ko'isónéutimaka kuteâti xâne, ipúyukexohiko xaneâti ísu'okea nône poké'eke nonékuke Itukó'oviti, enepone vatá koyêti xoko ivátakoku natíxea, koane iháyu'ikeamaka yoko kó'iyeahiko:

—Énomoneoxo kôe. Iháyu'ikakana Itukó'oviti —koéhiko.

⁵Ina apê hónoti emo'úti inu'íxoati xokóyoke ne ivátakoku Itukó'oviti natíxea. Hara kôe:

—Iháyu'ika Vúnae Itukó'oviti ne uhá koeti ovóxe teyoâti, kúteane payásotihiko koáne ne ákoti apayáso —koéne.

⁶Yane ina ngámo kutí koeti emo'u ênoti xâne. Kutí koémaka emo'u êno hunôti úne yoko êno hónoti emo'u xururúkoti. Hara kôe:

—Iháyu'ikakana ra Vúnae Itukó'oviti, vo'oku énomone natixô, koane énomone apê xunáko pahúkea uhá koêti. ⁷Aélokeneikopo vokóvo, vimáka'ika, koane kahána'ikamaka úti ne iha Itukó'oviti, vo'oku simóvone kaxena áyui Xe'exa Su'úso kixonéti, enepone ikó'iparaxokonoke Itukó'oviti yaneko porexópo ésa'i kotúyopea pahunévoti. Yoko kutí kôe áyui kasátuxoti. Koane kóusokovonehiko ne kasása'iupo, enepone ihókoneti noívana. ⁸Enephikonê'e, poréxokonone itúkea koati kalísoti híyeu ipovóti, líyum, ínati uháhi, koati sásasa koyêti —koéne ne emo'úti ngámone.

Yoko enepone koati kalísoti híyeu ipovóti líyum, ípovo neko kasása'iupo Itukó'oviti, énomone ne ponóvoti kixoku itúkeovo.

⁹Ina kixônu ne ánju:

—Yitáxamo râ'a: Koati únati koêku ne iháxiu Itukó'oviti yónea xokóyoke ne áyui Xe'exa Su'ûso kixonéti, ihókoneti koeku áyui kasátuxoti. Ina koe'íkomaka:

—Enepohikora emo'úti, aínovo koati kaná'uti emo'u Itukó'oviti —koéne.

¹⁰Ina imbuyúkexo, xaneâti ínzu'okea nônem poké'eke nonékuke ne ánju, inzayú'íkoati. Itea hara kixónu:

—Hako kixevóneye, vo'oku undímaka ovoxe Itukó'oviti kiteâti, kuteâtimaka ne pe'ínuhiko ákoti kurí ixâ hókea ne kaná'uti kixovókuti fhikaxovike Jesus. Ópoeane Itukó'oviti kixéneye.

Vo'oku enepone kaná'uti kixovókuti fhikaxovike Jesus, énomonemaka kuteâti ne uhá koeti éxokoake Itukó'oviti ne porófetahiko koyúhopea xapa xâne nóvo —kíxoane ánju.

Uke'éxoa Kristu ne Satánae koane uhá koeti ovóxe

¹¹Yane noínjoane kutí kó'iyea mihe'ó koêti ne vanúke. Apé koéne hopú'oti kámo koane ivu'íxoati. Enepone ivu'íxoati, pí'a íha. “Koati Kuvonóneti” yoko “Koati Kaná'uti” koéha. Eneponê'e, koati ponóvoti yúhoikopea xâne vo'oku kixoku itúkeovo, koane ponóvotimaka okópea ne nókone okópea. ¹²Enepone úke, kutí koe uhápu'ine irúmene yúku, koane êno kôroana tutúkuke. Ápemaka ihâe yutoxóvatiya, po'í íha, ákoti exoâti, poéhane exôa. ¹³Enepone ípovo, hamá kôe poké'eke, koane kutí kôe yurumúkovoti xapa íti. Yoko “Évekoaku Itukó'oviti Kouhupu'ikinovovi râ'a” koéhamaka. ¹⁴Enómaka koati opoíkovoti ovóxe íhae vanúke ikéneke, ivu'íxotihiko hopú'oti kámo. Kene ípovohiko, aínovo koati kalísoti híyeu hopú'iti ipovóti líyum, sásasa koyêti. ¹⁵Enepone inúxoti ivu'íxoti kámo noínjone, ápe kutí koeti êno heú'iti hána'iti pirítai ipuhíkeati pahákuke. Énomone veínoa isúkoponea ne xanéhiko yara uhá koeti poké'e yara kúveu mêum, koêkuti óvohikoku ne váherehiko xâne ákoti akutípoa. Yoko ákomo oxéne íteovahiko. Enepone xunáko natíxea ouke xâne, kutí koetímo katatákexoti póte ya puló'i haváva. Kutí kixoâtimakamo okonúkoti úva xoko kótikokonoku, enepo ipihápanane ne xanéhiko yaneko káxe, kaxénake xúnati ímainevo Itukó'oviti, poéhane apé xunáko pahúkea uhá koêti. ¹⁶Enepone noínjone, ivu'íxoati neko hopú'oti kámo, ápemaka íha yutoxóvoti yane hamá koeti ípovo, koánemaka xurókunoke. Hara kôe: “Teyonéti ya uhá koeti nâtihiko râ'a, yoko payásoti ya uhá koeti payásotihiko” kôe ne yutoéti.

¹⁷Yane noínjone ánju xe'ó koyêti xoko káxe, kohonókoti emó'u vaúkea, ihaxíkoti uhá koeti hó'openo ôti ya kuku vanúke. Hara kôe yuhó'inoa:

—Kiná'aka, he'úxinapanoe ra kutí koeti hána'iti nikaxóvoti ítuke Itukó'oviti! ¹⁸Niképaninoe nâum ne hána'iti pahúkotihiko, yoko nâum ne inuxínoti húndaruhiko, koane nâum ne koati payásoti xâne pahúkotihiko, yoko naum kámohiko, koane naum ivu'íxoatihiko, koánemaka naum uhá koeti kó'iyevoku xâne, akaúti koane po'ínuhiko xâne ákoti akutêa koeku akaúti, payásotihiko koane ákotihiko apayáso —koéne.

¹⁹Yane noínjoane neko hóyeno kutí koeti koati êno koyuvôrixovoti hó'openo, yóko'o ne uhá koeti nâtihiko yara kúveu mêum, koane uhá koeti húndarunahiko ho'uxoké koyêtime, kousókovotinehiko okópea neko ivu'íxoati ne kámo yoko húndaruna. ²⁰Yane iká'akovone ne hóyeno kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo. Xané kíxoá ne ovóxe, enepone koyúhóti koekúti âvoti simâpu kaxéna, koane itúkótímaka êno hána'itinoe iyupánevoti nonékuke neko hóyeno kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo, enepone porexoâti xunakóti kíxeaneye. Yoko énomone kutí'ino itoâti aúpu'íkea ne xanéhiko apêti hoénaxovope ne hóyeno kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo xokóyoke. Énomonemaka neko xanéhiko ipuyúkexinoati ne ipunéti okóvo. Yane kuríkokonone neko pi'âti anane Itukó'oviti ukeku yúku ixómoti oro'óko, xánenamaka kuri'úxeateoxo otúko, enepone énoxofere kixonéti. ²¹Yoko enepohikone xánena, heú kixókono koépekexeokono yane kutí koeti hána'iti pirítai ipuhíkeati pahákuke ne ivu'íxoati ne hopú'oti kámo. Yane imátaxeova uhá koeti hó'openo ôti ne nâum ivohíkovoti.

Koeku Satánae ika'ákokono ya kúveu póhuti mili xoénae

20 ¹Yane noínjonemaka ánju evesékoti ukeâti vanúke. Hane ómo xávema neko êno upénoti uhôro yupihóvati koímaiko, ínati haháku. Yoko ápemaka hána'iti korénde ómone. ²Ina namukôa ánju neko ndarâgaum, eneponeko kúxoti koéxoe iháxonetimaka Ndeâpu yoko Satánae. Yane iká'akoane ya kúveu póhuti mili xoénae. ³Kuríkoane kúveuke ne êno upénoti uhôro ínati haháku ina exexôa, koane ípíhinoa kotiú'íkoati ne exéxovope, motovâti ákoyeane aúpu'iu xapákuke xanéhiko yara kúveu mêum, koékuti poké'e óvohikoku, tukú koeti evesékane neko póhuti mili xoénae. Ikénépoke nê'e, konókotikomo kali kuríkopeokono itea ákonemo áxu'íkene kuríkopinevo. ⁴Yane noínjonemaka êno ivátakoku nâti. Enepohikone ivatákoati, poréxokono yúhoikopea xanéhiko vo'oku kixoku itúkeovo. Noínjomaka ivokínevoti, eneponeko ovóxehiko Itukó'oviti tetúnoeti vo'oku hókea ne kaná'uti kixovókuti ítuke Jesus koáne ne emo'u Itukó'oviti. Énomone yé'akeye ákoti ipuyúkexina ne hóyeno kutí koeti êno koyuvôrixovoti hó'openo koáne ne ipunéti okóvo. Énomonemaka ne ákoti sikâ yutóxeovo hoénaxovope yúto nekôyo inúkuke áko'o itukovo vo'ókuke. Enepohikonê'e, exépuhikopo ukópea xapa ivokóvoti koane kahá'inepohiko Kristu natíxea yaneko kúveu póhuti mili xoénae. ⁵Enepohikone háxa ne ivokóvoti, ako exépuhikapa tukú koeti evesékone neko póhuti mili xoénae. Yoko énomone iháxoneti inúxoti exepúkopopeti ukópea xapa ivokóvoti nê'e. ⁶Koati únatimo koêku ne exepúkopotí xapákuke ne inúxoti exepúkopopeti kixonéti, koane koati sasá'itimo nekôyohiko nonékuke Itukó'oviti, vo'oku iteóvatihikomo ne pí'ape ivokeôvoti kixonéti, enepone ipíhoponeokono ne xâne ákotinemo hunókoku. Yoko énomonehikomo itukóvo ko'itúkeinoti Itukó'oviti yoko Kristu ya sasá'iti ítuke, koane kaha'íneatihikomo Kristu koeku natíxea yara poké'e kúveu póhuti mili xoénae.

Iyónokonoku Satánae ipíhóponeokono

⁷Evesékane neko póhuti mili xoénae, kali kurikópokonotikomo ne Satánae, ipuhíkopeatikomo ne iká'aheixovoku. ⁸Yane pihotínemo aúpu'ikexopeamaka xanéhiko ya póhutihiko poké'e óvohikoku yara uhá koeti kúveu mêum. Yoko enepohikone xâne okópoti Itukó'oviti, enepohikone iháxoneti Ngôge yoko Mâgoge, ho'uxoâtihihikomo Satánae, kousókoati iyónea xapa isukókoti. Koati ákotimo yumaxápuhiko, kuteâti koeku yupíheovo ne íyeu haríri ya xe'o úne xoko mar.

⁹Yane noínjoane itáhineheyeane ya uhá koêti yara kúveu mêum. Yakukú kíxoanehiko ne óvohikoku kasása'íupo Itukó'oviti, enepone pitivóko ákoti omotóva okóvo Itukó'oviti. Itea yanê'e, noínjoa írîkeovone yúku ukeâti vanúke. Heú kíxoa uké'exea neko anane Itukó'oviti. ¹⁰Yoko enepone Ndeâpu, enepone aupú'íkoti xanéhiko, kuríkokonone oévoke koekúti kutí koeti hána'iti lâvona, itea ainóvoti írúmene êno kótuti yúku xánena énxofere íkotúxoateoxo neko yúku. Kahá'inea ne hóyeno kutí koeti êno koyuvórixovoti hó'openo yóko'o ne óvoxe, enepone koyúhote koekúti ávoti simápu kaxéna itea haináya xunákoke Itukó'oviti itea ya váhereke xunakóti. Énomonemo óvoheixo íkoitoponeokono kotíveti, káxe, yóti ákotinemo hunókoku.

Ipíhópone Itukó'oviti

¹¹Noínjonemaka koati hána'iti hopú'iti ivátakoku nâti koáne ne nâti ivatákoati. Yane má koépo ne poké'e koáne ne vanúke. Ákonehiko kúxotihiko koekúti. ¹²Yane noínjoanemaka ne uhá koeti ivokóvotine, payásotihiko koánemaka ne ákoti apayáso, xe'okó koyêti nonékuke neko ivátakoku Itukó'oviti natíxea. Yane ápene koyuhópetihiko mihé'oeti. Ina mihe'ókokonomaka po'i koyuhópeti, yutóxovoku iha xâne yonópoti xoko Itukó'oviti. Enepone ivokóvotihiko ákoti íha yane koyuhópeti, hane exôa kixópokonokumo yutoéti ya po'i koyuhópetihiko koyuhoâti kixoku itúkeovo ne xâne koeku óvea yara poké'e. ¹³Enepohikone xâne koépeu úne ya xoko mar, exépuhikopo, koánemaka uhá koeti po'ínuhiko ivohíkovoti, exépuhikopomaka. Pohú pohu kixókonohiko yúhoikopeokono. Yoko kixoku itúkeovo exôa kixókonoku yuhoíkopokonone. ¹⁴Yane enepone pevóti koáne ne ivokóvotihiko ákoti háka Itukó'oviti, kuríkokonone kúveuke kutí koeti hána'iti lâvona, ainóvoti írúmene kótuti yúku. Yoko énomone iháxokono pí'ape ívokeðvoti, enepone ipíhóponeokono ne xâne ákotinemo hunókoku yane kutí koeti hána'iti lâvona ainóvoti írúmene koati kótuti yúku. ¹⁵Koêkuti ákoti yutaxápu íha yane koyuhópeti, óvoku íha ne xâne yonópoti xoko Itukó'oviti, kuríno'ekokono yane kutí koeti hána'iti lâvona ainóvoti írúmene koati kótuti yúku.

Inámapoti vanúke yoko poké'e

21 ¹Yane noínjonemaka inámapoti vanúke koane poké'e, vo'oku uké'epone neko inúxoti vanúke koane poké'e. Yoko áko'onemaka ne mar. ²Noínjoamaka ne Sasá'iti Pitivóko, enepone inámapoti Njeruzálem,

evesékoti ukeâti vanúke xoko Itukó'oviti, úsotine iyóyokeovo kuteâti koeku iyóyokeovo ârunoe kasâtuxoti okotúmonexotine noívuna. ³Yane ngamone êno hónoti emo'úti inu'íxoati xokóyoke ne ivátakoku Itukó'oviti natíxea. Hara kôe:

—Kó'oyene itúkopane Itukó'oviti óvoku xapákuke ra xâne. Koati ko'ovókoatinehikomo Itukó'oviti. Aínopovonemo xanena Itukó'oviti epó'oxo koatínemo Itukó'oviti ovâ xokóyokehiko. ⁴Kihu'ífkopinoatinemo Itukó'oviti uhá koeti ho'oúke ne xanéhiko. Yane ákonemo iyôtiya. Ákonemakamo ivokóvotiya, koane ikaxúneti okovóti, koane kohóneti, vo'oku uké'ene neko kúxotihiko koekúti kuteâti.

⁵Ina apê yúho ne Itukó'oviti, enepone vatá koyêti xoko ivátakoku natíxea. Hara kôe:

—Ingó'inamakopane ne uhá koeti koekúti —koéne.

Ina kixonú'ikomaka:

—Yitáxa ra koekútihiko vo'oku koati kaná'uti, koane koati motovâti kúveovokono ra emo'útihiko.

⁶Ina koe'íkomaka:

—Kóusokovone uhá koêti. Undíne itukóvo tûri koane hunókoku ne uhá koeti koekúti. Úndi turixôa, koane undímaka kousókoa. Kuteâti koêku enôvo úne ne xâne épeu úne, énomonemakamo koéneye kóúhepekeokono kóyeku ne xâne oposíkonuti vo'oku ingo'íparaxoatimo inámapoti apéyeati ákotinemo hunókoku, enepone kutí koeti uke úne vo'eroo koyêti ákoti uké'eyeaku. ⁷Enepepe xâne itoâti vékea uhá koêti ne koekúti, ingo'íparaxoatimo kuteâti yunzó'inoa. Epó'oxo undínemo itúko únae, koane énomonemo indúko nje'éxa. ⁸Itea pó'iti yonópokumo ne xâne pikotíhiko koítoponeovo kotíveti vo'ónguke, koáne ne ákotihiko akutíponu, yóko'o ne yupihóvoti váherexea kixoku itúkeovo. Kúteanemakamo koêku ne xâne koepékoti, koáne ne ákoti téyapana, kapíneti xâne ákoti itukapu koati múxone, koánemaka ne hokéxokenati, yoko xâne hokotímaka po'i hokonéti ákoti itukápa ne kaná'uti Itukó'oviti, koane uhá koeti semékenovo'iti. Hanemo yonópo nekóyohiko xokóyoke ne kutí koeti hána'iti lávona ainóvoti êno kótuti yúku koane énoxofere ikotúxoateoxo, enepone iháxonetimaka ne pí'ape ivokeôvoti, óvoku ipíhophonokono xâne ákotinemo hunókoku.

Inámati Njeruzálem

⁹Yane ina keno'ókinonu póhuti yane seti koeti ánju omó'íxoati ne enovópeti puhí-puhí koâti ne kotíveti hunókoku ipíhophonope Itukó'oviti. Hara kixonú:

—Yókone, enjókopeati ne ihókoneti noívana ne Xe'exa Su'úso kixonéti, enepone ikó'íparaxokonoke Itukó'oviti yaneko porexópo ésa'i kotúyoepa pahunévoti —kixonúne.

¹⁰Yane omó kixo ongóvo ne ánju oúke koati hána'iti vanúke'exeaku mopô, koane éxokeonoe ne koati Sasá'iti Pitivóko, enepone iháxoneti Njeruzálem, evesékoti ukeâti vanúke xoko Itukó'oviti. ¹¹Uhapu'í kôa ne uhápu'ine Itukó'oviti xokóyoke. Enepepe pípixenene kóyeyea uhápu'ine, kúteane

uhápu'ine koâti uhé'ekoti uhá'iti mopô, kuteâtimaka sasá'iko ne uhá'iti mopô iháxoneti njáspi. ¹²Yoko ápe îpi ne pitivóko, koati hána'iti eyékea koánemaka itóvoku yonoti vanúkeke. Nduse koe páhapetea. Póhutihiko ne pahapéti, ápe ánjuya koyonoâti, koane ápemaka ihâe yutoxóvotiya. Énomone îha ne póhutihiko iháxakoku xanena Izarâe yutoxóva. ¹³Ya íyeu úkeaku ihâroti, ápe mopo'âti páhapetea. Koane mopó'amaka ya íyeu úkeaku kótuti, koáne ya íyeu úkeaku kásati, yóko'omaka ya íyeu kíyo'i káxe. ¹⁴Enepone îpi ne pitivóko, nduse kôe mopô poéheve. Yoko xoko póhutihiko neko mopô, yutóxovone iháhiko ne nduse koeti ápostulu. Énomone neko páhoe Xe'exa Su'úso kixonéti, enepohikone páhoe yanekôyoke koyúhoyea emó'u.

¹⁵Eneponeko ánju yuhó'ixonuti, ápe ómo'ixone, kali eyevó koeti ihíxopeti, ainóvoti ôro íhixeake ne pitivóko, koánemaka páhapeteahiko, yoko îpi. ¹⁶Kutíkokone itóvoku xêrere ne pitivóko. Ihíxoane ánju ne pitivóko ya íhixope, pí'a mili nduzentu koe kílomituru itóvoku. Enepone eyékea, pe'úko yoko itóvoku vanúkeke, kutíkokone. ¹⁷Ihíxoamaka ne îpi. Yoko sesentai koaturu koe méturu pôreu íhixope ne ánju. Yoko enepone íhixope, kúteanemaka koéku pôreu ihíxopeti ikó'itukeumaka xâne yara poké'e. ¹⁸Enepone îpi ne pitivóko, ainovo koati uhé'ekoti ú'uha koyéti mopô iháxoneti njáspi. Kene ne pitivóko, koati ainóvoti ôro ákoti ánahi, pípixenene koyéti kuteâti koeku sásasa koyéti víduru. ¹⁹Enepone poéheve îpi ne pitivóko, ainovo ákoti tópi kó'íyeovoku uhé'ekotinoe uhá'iti mopô itúko iyóyonevo. Enepone inúxoti poéheve, ainovo hononó'iti uhá'iti mopô, enepone iháxoneti njáspi. Kene ne pí'ape, po'i kó'íyeovoku honono'iko uhá'iti mopô, enepone iháxoneti sáfira itukóvoye. Kene ne mopó'ape, énomone ne iháxoneti kausêdonea, enepone koati ákoti tópi kó'íyeovoku hômo. Kene ne koáturuxope, esmêrauda itukóvoye, enepone ínati honono'i uhá'iko. ²⁰Kene ne sínguxope poéheve, hane itukóvoye hararáhiti uhá'iti uhé'ekoti mopô iháxoneti sarádoniu. Kene ne seíxope, ainovone háharara-háharara koyéti uhá'iti mopô iháxoneti sáradu. Yoko sétixope, kirízolitu itukóvoye, enepone hiyá'iti uhá'iti mopô. Kene ne oítuxope, hane itukóvoye mbêrilu, enepone hononóhiti mopô. Kene ne nóvexope poéheve, hiyá'iti uhá'iti mopô itukóvoye, enepone íhauti tópasu. Kene ne yéhixope uhá'iti mopô iháxoneti kirízoparasu itukóvoye, enepone ákoti koati hupáko honono'íyeya apêtimaka kálíhunoe hêruru'i hiyá'iti. Kene ónzexope, uhá'iti mopô iháxoneti yásintu, hiyáhiti harára'íyeya itukóvoye. Kene ndúsexope, énomone ne homomó'iti uhá'iti mopô iháxoneti amêtista. ²¹Enepone nduse koeti páhapetea ne pitivóko, ainovomaka uhé'ekoti iyoyónevoti, po'i kó'íyeovoku kuteâti uhá'iti mopô iháxoneti pêrula. Yoko póhutihiko pahapéti, poéha pêrula herú koeti itúkeokonoke. Enepone parásana ne pitivóko, koati ainóvoti ôro ákoti ánahi, pípixenene koyéti, kuteâti koéku sásasa koyéti víduru.

²²Yane pitivóko, ako nainja hána'iti imokóvokuti. Ako okónokovo vo'oku herú koe xunako Vúnae Itukó'ovitiya exeâti koeku uhá koeti apêtiya, yóko'omaka xunáko ne Xe'exa Su'úso kixonéti. ²³Ákomaka okónokovo kouhápu'ikoati ne pitivóko kuteâti káxe yoko kohê, vo'oku itúkeovo êno úhe'ene Itukó'oviti

ínati uhápu'i kouhápu'ikoa, koánemaka úhe'ene ne Xe'exa Su'úso kixonéti. ²⁴Énomonemo kouhápu'ikoa uhá koêti ne xâne ukeâti póhutihiko poké'e, koêkuti óvohikoku yara kúveu mêmum. Yoko enepone nâti hiko ukeâti ra kúveu mêmum, omâtimo ne payásoko koane úhe'ene yane pitivóko. ²⁵Ákonemo exéxeovoku páhapeteahiko ne pitivóko, vo'oku ákonemo yótiya. ²⁶Uhá koeti nâti hiko ukeâti póhutihiko poké'e, koêkuti óvohikoku yara kúveu mêmum, isímoatimo ne payásoko yane pitivóko koane kouhé'ekoatimakamo ya itúkeovohiko teyonéti. ²⁷Ákomo úrukeovaku kixovókuti ákoti asásá'i, koane koêkuti xâne ákoti kayúsea kixoku itúkeovo, koane xâne semékenovoti. Poéhanemo urúhikopovo ne apêti íha yane koyúhopeke Xe'exa Su'úso kixonéti, enepone namukópoti iha xâne ópotinemo xoko Itukó'oviti.

22 ¹Ina exókonoamaka ánju ne huvêo. Yoko kixo'êkinoviti inámapoti apéyeati ákotinemo hunókoku ne úne ovâti. Pípixenene kóye neko úne, kuteâti koeku koati uhé'ekoti uhá'iti mopôti, enepone iháxoneti kirístau. Hane ipúhikea ne úne xokóyoke ne ivátakoku natíxea Itukó'oviti yoko Xe'exa Su'úso kixonéti. ²Kukúke parásana pitivóko véko neko huvêo. Koane xe'ókuke ne huvêo yane pi'âti poixô'o, ene óvo ne xuve tikóti kixo'êkinoveatimaka ne inámapoti apéyeati ákotinemo hunókoku. Enepone há'i ne tikóti, ndusé koe itóvo ya kúveu póhuti xoénae. Poéha itóvo ya kohê. Enepone tutíhiko ne xuve tikóti, énomone kouhépeka kóyeku ne xané hiko ukeâti póhutihiko poké'e óvohikoku, ákoinokenemo arinétiya. ³Yane pitivóko, ákonemo vaherévokoti omínoti xâne ipíhóponeokono. Koáhati énomonemo óvo ivátakoku natíxea ne Itukó'oviti yóko'o ne Xe'exa Su'úso kixonéti, yoko ixómotimo ihayú'ikoa ovóxehiko opâti xokóyoke. ⁴Ákonemo hunókoku noíxeahiko Itukó'oviti, koane apêtimo iha Itukó'oviti yutoxóvoti inúkukehiko. ⁵Ákonemo yóti. Ákonemakamo okónokovo yúku kouhápu'ikopehiko. Muhíkova uhápu'ine káxe, ákonemo okónokovo, vo'oku Vúnae Itukó'oviti kouhápu'ikoahikomo. Koane kutí koetíhikomo nâti ya xoko Itukó'oviti. Yoko ákomo hunókoku kó'iyeanemoye xokóyoke.

Aúkopovoje Jesus

⁶Ina kixonú'ikomaka ne ánju:

—Koati kaná'uti ra emo'úti epó'oxo koati motovâti kúveovokono. Enepone Vúnae Itukó'oviti, enepone pahukoâti ne Sasá'iti Omíxone xapa porófetahiko koyuhó'iyeti emó'u xapa xâne, pahúkone ánjuna éxokoponea ovóxehiko ne koekútihiko ákotinemo axu'íkene ápeyeakumo.

⁷—Ákonemo ánju'ikene, ngayukópovotinemo —koe Vúnae. —Koati únati koêku ne xâne ivavákoati ne yutoéti yara koyuhópeti, koyuhoâti koêku ne koekútihiko apêtikomo ya káxehiko keno'ókoti —kôe.

⁸Úndi kamôa ra koekútihiko, undi Xuâum, koane noínjoamaka. Ngamoáne koane noínjoâne ra koekútihiko, imbúyukexone, xaneâti ínzu'okea nônem poké'eke nonékuke ne ánju, koeku itúkeovo koati hána'iti teyonéti. ⁹Itea hara kixónu:

—Hako kixevóneye, vo'oku undímaka ovoxe Itukó'oviti kiteâti, kuteâtimaka ne pe'ínuhiko ikéneke Itukó'oviti, koáne ne porófetahiko koyúhoti emo'u Itukó'oviti, koánehikomaka ne xanéhiko ivavákoati ra yutoéti yara koyuhópeti. Ópoeane Itukó'oviti kixéneye —kixónune.

¹⁰Ina kixonú'ikomaka ne ánju:

—Hako hi'onó'uxoa yutoxóvati ra koyuhópeti koyuhoâti koêku ra koekútihiko keno'ókotikomo, vo'oku ákone ahíkapu, simóvotinemoko kaxéna ápeyeaku ra koekútihiko. ¹¹Enepone ákoti oponóvo ítuke, tumúnemo yóno kó'iyeaneye. Kúteanemakamo ne ákoti akahá'a kasása'ikopeovo, tumúnemakamo yóno kó'iyeaneye. Kene ne xâne ponóvoti ítuke, inamá'axotimakamo koené'eye. Kúteanemakamo koêku ne xâne sasá'iti kixoku itúkeovo, inamá'axotinemoko sasâ'i nê'e.

¹²—Ákonemo anjú'ikene, aungópovotinemoko —kôe ne Vúnae.

—Omombínoatinemoko námoepomoko ne póhutihiko koxe'u xâne. Yoko kixoku itúkeovo exoâmo námoepo ne póhutihiko. ¹³Undíne itukóvo tûri koane hunókoku ne uhá koeti koekúti. Undínemakamo inuxô ya uhá koêti. Undínemakamo exêa hunókoku ne uhá koeti koekúti. Koáhati undíne turixôa, koane undínemakamo kousókoa —kôe.

¹⁴Koati únati koêku ne xâne hóhopu koyêti ípovo vo'oku itúkeovo kasása'iupone Itukó'oviti, maka omótovane níkea há'i ne tikóti kixo'ékinoviti inámapoti apéyeati ákotinemoko hunókoku, koáne maka omótovane vékea páhapeteake ne pitivóko. ¹⁵Yoko meúkeke yane pitivóko óvoheixomoko ne xâne motokeâti íhaxeokono tamúku, enepohikone yupihóvoti ákoyea aúnati kixoku itúkeovo, koáne ne hokéxokenati, koáne ne ákoti téyapana kapíneti xâne ákoti itukapu koati múxone, yóko'o ne koepékoti, koánemakamo ne hokoti koekúti ákoti itukápa ne koati kaná'uti Itukó'oviti, koáne ne uhá koeti yómoti semékekexea ya koyúhoyeake koáne ya kixoku itúkeovo.

¹⁶—Undi Jesus pahukoâti ne ánju, enepone ovónje íhae njokóyoke, koyúhoinopeanoeko koekútihiko ya xapa póhutihiko imokóvokuti. Undi ámoripomoko náti Ndávi. Undi kutí koeti pú'iti hékere ú'uhapu'i koyêti, enepone xánena ihâroti —kixónune.

¹⁷Hara kôe ne Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti yóko'o ne ihókoneti noívana Jesus, enepohikoneko kutipoâti:

—Kiná'akapane —koénehiko.

Enepone kamoâti ra koekúti, haramakamo ákoe:

—Kiná'akapane —ákoemakamo.

Ina koe'íkomakamo ne Jesus:

—Enepone xâne koati hána'iti nókone ikéneke Itukó'oviti, eopâti kuteâti eópomoko xâne épeu úne, kená'akapanemakamo njokóyoke. Koêkuti xâne kaha'hâti, ingo'íparaxoatimoko ne inámapoti apéyeati ákotinemoko hunókoku, enepone kutí koeti úne vo'eroo koyêti ákoti uké'eyeaku —koéne.

Hunókoku yútoe Xuâum

¹⁸Anéyeiko yûnzó, undi Xuâum, yunzó'ino uhá koeti kamokénoati ra yutoxóvoti yara koyuhópeti koyúhoti koeku káxehiko keno'ókoti. Harâ'a: Enepo áva kuri'úxoati ra yúndoe ya koêkuti koekúti ákoti yutaxápu yara koyuhópeti, kuri'úxinoatimo Itukó'oviti ipíhóponeake nê'e, kuti'inokemo anu'úkoatimo ne ipihóponopeti yutoxóvotine yara koyuhópeti, ipíhóponopemo xâne. ¹⁹Koáne enepo áva veyeâti kali poixô'o yutoxóvoti yara yúndoe yara koyuhópeti, koyúhoti koekúti'hiko apêtimo ya káxehiko keno'ókoti, tetukoâtimakamo Itukó'oviti ne mani ípara yane há'i ne xuve tikóti kixo'êkinoveati ne inámapoti apéyeati ákotinemo hunókoku, koáne ne mani ópoku yane sasá'iti pitivóko, koánemaka ne únatinoe koekúti mani námoepo yutoxóvotine yara koyuhópeti.

²⁰Enepone itukoâti yuho râ'a, koyuhoâti uhá koêti ra koekúti'hiko yarâ'a, hara kôe:

—Koati kaná'uti ákoyeanemo áxu'ikene ne ngáyukopovope —koéne.

—Énomone ákoeneye. Kiná'akapane, iti Vúnae Jesus —ngoémaka.

²¹Itúkapu hána'itike seánako Vúnae Jesus yóvoheixo, uhá ketínoe.

Hunókokune.